

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

P. XXXIX Ч. 4 КВІТЕНЬ

1982

No. 4 APRIL Vol. XXXIX

ЗМІСТ

У. Л.: Про пам'ять злу і добру	1
о. д-р Ю. Шумовський: Дещо про наші писанки	2
о. М. Процик: Княгиня Ольга і роля жінки	4
І. Рожанковська: XIX Конвенція США очима делегаток	6
Український Музей	7
У. Л.: Малювати буду завсіди	8
І. Зельська: З великодніх звичаїв — паска	10
В. Вовк: До Христа	10
О. Олесь: Готові будьмо!	11
А. Сивуляк: Паска	11
І. Чайківська: Журнал і читає	12
Вітаємо з уродинами	13
Між нами і телефоном. П. Калинович: У ресторани	14
О-КА: ..."І також мама та бабуся"	14
Наші градуантки	15
М. Калитовська: Яка струнка	15
Вісті з Централі	16
СФУЖО	18
Our Life	20
Нат.: Шкідники у вазонках. Передсвяточе	24
Вишивана серветка	25
Хроніка Округ. Філядельфія	26
Дописи з діяльності	29
Посмертні згадки	31
Замість квітів	7 і 32
Нашим Малюкам	34
Пресовий Фонд	36
Річні Збори	обкл.

ГОЛОВНА УПРАВА США РЕДАЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"
 108 Second Ave. Редакторка Уляна Любович
 New York, N. Y. 10003 Tel (212) 674-5508
 Tel. (212) 533-4646

Український Музей — 203 Second Ave., New York, N. Y. 10003 Tel. (212) 228-0110

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
 Редактор — Уляна Любович
 Редакційна колегія: Світлана Андрушків, Марія Барагура, Лідія Бурачинська, Любов Волинець. Англомовні сторінки ред. А. Г. Савицька
 "Розвага — забава" ред. Віра Андрушків.
 Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна.

На обкладинці. Ірина Шухевич. Ірис. Олія
 Our cover. Iryna Sczuchewycz. Iris. Oil.

"Second-Class Postage Paid at New York, N. Y. and at additional mailing offices".

Copyright 1982 Ukrainian National Women's League of America, Inc.
 International Copyright Secured — All Rights Reserved
 Made in U. S. A.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська — голова
 Теодозія Савицька — 1-ша заступниця голови
 Марія Томоруґ — 2-га заступниця голови
 Лідія Гладка — 3-тя заступниця голови
 Наталія Даниленко — 4-та заступниця

— протоколярна
 секретарка

Марія Савчак — кореспонденційна секретарка
 Розалія Полчі — англомовна секретарка
 Ольга Літєлло — касирка
 Іванна Ратич — фінансова секретарка
 Ольга Гнатейко — вільний член
 — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Марія Крамарчук — організаційна
 Оксана Ленець — культурно-освітня
 Любов Волинець — музейна-мистецька
 Марта Данилюк — виховна
 Анна Кравчук — суспільної опіки
 Ірена Качанівська — касирка суспільної опіки стипендій
 Ірена Чайківська — пресова
 Ірена Куровицька — зв'язків
 Марта Федорів — зв'язків
 Люїза Сакс — статутова

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ольга Муссаковська — голова
 Ірена Кіндрачук, Лєся Гой — членки
 Євгенія Новаківська
 Ростислава Яхницька — заступниці

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ліда Колодчин — Дітройт
 Ростислава Матла — Філядельфія
 Лідія Маґун — Нью-Йорк
 Іванна Мартинець — Північний Нью Йорк
 Ліда Гладка — Нью Джерзі
 Марія Почтар — Округа Огайо
 Евстахія Струтинська — Чикаго
 Анна Любинська — Нова Англія
 Тетяна Дурбак — Південний Нью Йорк

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers, 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate, London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
 16a Prospect St.
 Gleroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovich
 c/o N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2.
 France

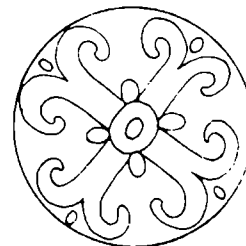
НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Munchen 5, Rumfordstr. 21

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

**З ПРАЗНИКОМ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВОГО
ВІТАЄМО ТА БАЖАЄМО ВЕСЕЛИХ СВЯТ
ПОЧЕСНІЙ ГОЛОВІ СУА І ГОЛОВІ СФУЖО ЛІДІЇ БУРАЧИНСЬКІЙ,
ПОЧЕСНИМ ЧЛЕНКАМ СУА, УПРАВАМ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ СУА,
ЧЛЕНКАМ І ВІЛЬНИМ ЧЛЕНКАМ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ,
ЗЕМЛЯКАМ В УКРАЇНІ У ТЮРМАХ І НА ЗАСЛАННІ,
ЗЕМЛЯКАМ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ**

**ГОЛОВНА УПРАВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ**

З нагоди Рокового Празника Великодня бажємо Веселих Свят прововоді СУА, членкам Редакційної Колегії, співробітникам, дописувачам, пресовим референткам Округ і Відділів, читачам, передплатникам та прихильникам, українському громадянству, зокрема зорганізованому і незорганізованому жіноцтву

Христос Воскрес!

Редакція і Адміністрація "Нашого Життя"

ПРО ПАМ'ЯТЬ ЗЛУ І ДОБРУ

Людська пам'ять буває різна. Вона не у кожного однаково закарбовує минуле, а головне добрі чи злі вчинки людей у відношенні до нас. Інколи пам'ять з бігом часу змінює пережите. Те, що колись видавалося важливим, зчасом у світлі наступних подій стає дрібним. То знову вона захоує чітко подію, але змінює її забарвлення. Зі зміною світовідчужання людини, з її душевним ростом чи упадком, оцінка пережитого змінюється. Буває, що якась подія у дитинстві, відношення когось з близьких лишає незагаслий слід у пам'яті, отже і в душі дитини. Цей слід підсвідомо діє на дорослу вже людину, на її відношення до інших людей.

Є люди, які пам'ятають довго і чітко те, що вони комусь іншому вчинили доброго, а теж те, що їм злого хтось вдіяв чи сказав. І навпаки не пригадують собі того, що вони комусь завдячують, ані того, що колись вони іншим злого чи неприємного вдіяли.

Сама тільки пам'ять про зло, яке нас зустріло не мала б сама собою значення, якщо вона не спонукує до дії, не впливає на наше відношення до інших людей.

Не знати хто щасливіший чи ті, що весь час "переживають" зло, якого дізнали чи ті, що забувають про нього, а якщо й ні, то не дають пам'яті про зло, затроювати їх душі й мислі.

Ці міркування, до деякої міри, хоч з трохи іншими висновками можна застосувати до пам'яті суспільності чи народу. Різниця хіба в тому, що з історії не можна і не треба вимазувати пам'яті про те, що злого нарід дізнав від своїх ворогів. Але ця пам'ять не може впливати на наші вчинки без контролю розуму, без того, що ми називаємо "рація стану". Бо думка і бажання тільки самої пімсти не сміє заслонити нашої головної і основної цілі — волі нашої батьківщини.

Наприклад, ми не забули, а історія кров'ю записала вчинки поляків супроти нас. Але конечність протиставитися спільному відвічному ворогові — Москві вказує нам спільний шлях. В прямому інтересі ворогів розбити спільну лаву й тому вони стараються пригадувати нам дізнані кривди від поляків, (а полякам диктують шукати кривд, яких вони дізнали). Про кривди записано в нашій історичній пам'яті, але політична ситуація, географічне положення диктують не пімсту, а спільну дію. Як сказав письменник Й. Лободовський "можемо битися але на руїнах російської імперії".

Наше неприхильне наставлення до жидів особливо підігрите їхнім впертим оскаржуванням українців, будьто би вони співдіяли у жидівському голокоусті. Замість наших протестів (переважно ограничених до нашої преси), треба б протиставити свідчення про голокоуст супроти нашого народу. Вже скоро буде річниця голоду 1933 р. і на це треба б звернути увагу, а головне збирати матеріяли про той голод як і про інші подібні кривди.

Коли жиди, які приїжджають з СРСР привозять у цю країну не тільки російську чи польську мови, але й культури, ми обурені. Але, коли з'являються жиди з України і привозять нашу мову і культуру, ми їх не дуже охоче приймаємо. А може, вони могли б співпрацювати з нами над тим, щоб збурити міт про те, що все зло яке зустріло жидів походить від українців. А є між ними й такі, які стверджують, що українці помагали жидам скриватися перед німцями тощо. і тут наша співдія не в користь Москві.

Історія не повинна вимазувати дізнаних кривд, але пам'ять про них не повинна закривати перед нами конечности співдії з іншими, милими чи не милими нашому серцю.

У. Л.

Гуцульські писанки на підставі таблиць з "Гуцульщини" Володимира Шухевича. Том IV. Накладом НТШ Львів, 1904 р. Зліва: Рибки, Хрестата, Воскресна.

ДЕЩО ПРО НАШІ ПИСАНКИ

О. Д-Р ПРОФ. Ю. ШУМОВСЬКИЙ

Писанки то пофарбовані або орнаментовані яйця. Писання писанок чи їх виготовлення пов'язується з дохристиянським народнім звичаєм зустрічі весни, пізніше, в християнську добу, з Великоднем, а тепер виготовляють писанки як мистецький твір. Це мистецтво — вироблення чи писання писанок — існує у багатьох народів світу, а головним чином це мистецтво і звичай були широко розповсюджені по всій Україні. Тарас Гр. Шевченко напевно був добре обізнаний з писанками нашого краю, коли порівнював красу нашого українського села з "писанкою". Про те, що мистецтво в Україні було незвичайно поширене, свідчать численні назви, якими наш нарід називав писанки в різних областях, чи за їх характером, чи за орнаментом. Крім назви "писанка" фарбовані чи орнаментовані яйця називаються — крашанки, галунки, різблянки, капанки, сливки і т. п. Так "писанка" це яйце розмальоване, орнаментоване в різний орнамент. Крашанка — це пофарбоване яйце в один колір. Крапанка це яйця вкриті кольоровими плямками на тлі іншого одного кольору. Щодо

самої писанки, то вона звичайно у нас в Україні розписана геометричним чи рослинним орнаментом.

На Поділлі, в Сокальщині й Золочівщині однобарвне яйце звали галункою. Капанка мала дуже примітивний, не писаний, а просто накапаний орнамент із свічки. Різблянки, це крашанки, на яких роблять надряпаний взірць голкою чи іншим металевим знаряддям. Для розпису писанок вживаються звичайно рослинні або анілінові фарби. В орнаменті писанок зустрічаються часто мотиви доісторичного чи стародавнього слов'янського походження, як наприклад, солярні знаки, використовуються також елементи місцевої фльори. Як я вже вище згадував, писанки дуже поширені у нас по цілій Україні і визначаються виїнярковою різноманітністю орнаментальних мотивів і кольорової гами. На Поділлі та в областях Західньої України переважає геометричний орнамент, в інших частинах нашої Батьківщини панує більш рослинний мотив. Треба зазначити, що мотив та орнаменти писанок збігаються з іншими видами народнього декоративного мистецтва, а зокрема наших вишивок та є багатим матеріалом і джерелом для наших малярів і взагалі мистців.

Дуже цікаві лемківські і бойківські писанки. Усі взори на них з вузьких довгих клинків, укладених в розети, колоски, галузки та листки. Їх переважно писали кисткою або голівкою звичайної шпильки застромленої в патичок. Лемківські та бойківські писанки, різблянки і капанки були в багатьох кольорах.

Рисувала Ю. К. Пастухова. Зліва: Монастирі, Космацька, Попові ризи.

Із східноукраїнських писанок найкращі, мабуть, є писанки з околиць Воронежу, їх можна порівняти з гуцульськими. З великого багатства взорів і мотивів можна вибрати декілька, що були поширені по всій Україні. Такими є "поперечна" і "сторчова" рожа, "сорок клинців", "шість рож", "вітрячки" "сосонка", "грабельки" і "баранячі роги" чи "кучері", "безконечник" тощо. Про писанкові узорі-мотиви, можна сказати, що з них, як із букв слова, комбінуються риси різних мотивів. Так, наприклад, із "сосонок", "заячих вух", "віконців", "листочків", "драбинок", "пацьорочків" мозолисті руки наших селянок викомбінуювали малі архитвори на такім крихкім матеріалі, як шкаралупа яйця! Гуцульщина мала найбільш не лише взорів, але й переказів і легенд про "писанки". Ось декілька з них: "Перші писанки писала Мати Божа. Як Ісус був маленький, то любив гратися писанками. Мати Божа писала писанки йому золотою кисткою. Як Христа взяли на муки, Мати Божа писала їх поночі, але писанки виходили дуже гарні, бо Мати Божа, пишучи їх, плакала, сльози її котились з очей і де слізка на писанку капнула, там зробилася цяточка, тому то і досі на писанках мистці ставлять цяточки".

Нижче подаю декілька взірців українських писанок:

Українські писанки: 1. "Косиці" (Покуття), 2. "Дубовий лист" (Поділля), 3. "Сакви" (Харківщина), 4. "Квітка" (Чернігівщина), 5. "Квітчастий хрест" і 6. "Повна рожа" (Вороніжщина), 7. "Березівський хрест" і 8. "Коники" (Гуцульщина).

9 і 10 без назв (Полісся), 11 і 12 без назв (Холмщина), 13. "40 клинців", 14. "Сторчова рожа", 15 "6 руж", 16. "Вітрячки" (ці чотири останні писанки відомі по всій Україні).

Друга легенда інакше пояснює з'явлення писанок — "Коли жиди розп'яли Христа, то кров з Його ран стікала на камінці під хрестом і з кожного камінчика поставала крашанка червоного кольору, а від сліз Матері Божої, що стояла біля розп'ятого Христа, що капали на камінчики, з'являлись "писанки".

Існує ще звичай, що шкаралуп з крашанок чи писанок свячених не вільно викидати кудинебудь, а лише в проточну воду або в огонь. Звичайно свячені шкаралупини з крашанок та писанок вкидали до річки, щоб вони пливли до "Рахманів" і там повідомляли їх, що вже прийшло свято Воскресіння Христового. Рахмани жили в бусурманському краю, в неволі, не знали, коли й відбуваються Великодні Свята. Вони їх святкували лише тоді, коли уздріли на воді шкаралупини наших крашанок і писанок. Тому й понеділок після Фоминої Неділі називали "Рахманівським Великоднем"... Сама ж назва "Рахмани" належала, мабуть, тим християнам з України, що перебували у турецькій неволі і справді не могли знати коли і яке свято відбувається на рідній землі. По-арабськи ж слово "рахмані" означає "блаженні".

Під кінець XIX і в початках XX століть звичай писати писанки в Україні став занепадати, але після

КНЯГИНЯ ОЛЬГА І РОЛЯ ЖІНОЦТВА В ХРИСТІЯНСЬКОМУ ВИХОВАННІ

Докінчення

Із дотепер сказаного спокійно можна зробити висновок, що св. Ольга та князь Ігор були вдалою парою та що любили одне одного.

Перенесімся тепер у часи, коли св. Ольга стала християнкою. Де і коли охристилася, нам точно невідомо, тому що джерела не є однозгідні. Факт є, що вона була християнкою і як така регенткою великої Київської держави. Одне для мене певне, що княгиня Ольга мусіла охриститися уже як володарка, бо інакше не можливо було б пояснити події по смерті князя Ігоря.

Цікаво, що вона не накидає християнства своїм підданам. Чекала, мабуть, на особисте рішення кожного з них. Як сама прийняла його без зовнішньої спонуки, так бажала щоб і інші таким самим способом дійшли до джерела мудрости, яким є премудрість Божа, слово Боже, отой Ісус Христос, що розп'ятий був за всіх людей, між ними і за Русь. Св. Ольга у своїй мудрості зрозуміла, що не може силою охришувати людей, як це звичайно робили інші володарі.

Вона мала єдиного сина Святослава та старалася на нього впливати, щоб він охристився. Казала йому: "Я пізнала Бога, сину мій, і радуюся; як ти його спізнаєш, також будеш радуватися". Святослав, з одного боку, бажав провадити війни і тому не міг прийняти християнства, яке проповідує любов навіть і до ворога. З другого боку, він хотів жити своїм життям, вільним від моральних законів, які його обмежували б. Усіма способами старалася княгиня переконати будучого володаря, але це її не вдавалося. Святослав боронився, що його дружина буде насміхатися з нього. — "Як ти охристишся — казала вона синові — то всі зроблять те саме". Та він не слухав матері, додає літопис.

З того виходило б, будьто св. Ольга не мала жадного впливу на свого сина. Та воно так не було.

Докінчення ДЕЩО ПРО ПИСАНКИ

Першої та Другої світових воєн, став знову відроджуватись і то головню в Галичині. З року на рік популярність писанок зростає, і тепер уже в Канаді чи в Америці є більш писанок, ніж у Ріднім Краю. На жаль, поширюються більш галицькі взірці і буковинські, а волинських та східньоукраїнських дуже мало. Мистців до писання писанок в Канаді та в Америці також дуже багато, і існують в музеях та у приватних осіб прекрасні збірки писанок, які репрезентують українське мистецтво і вже увійшли в кольорові альбоми та поширюються по цілому світі. Вони мають не абияку вагу для української народної творчости, та для нас українців закордоном являються мистецьким шедевром нашого народу нарівні з доісторичним мистецтвом Трипілля та нашими народними вишивками і тканинами.

Княгиня переконала Святослава що християнство не є силою, яка стояла б йому на перешкоді та яку треба було б поборювати. Він залишив його, щоб вільно розвивалося, керуючись засадою, що як воно приходить від Бога, то переможе, а як від людей, то само перестане існувати.

Правда, Святослав насміхається з нової релігії, яка зачинає поволі вкорінюватися, бо хрест не має значення для тих, що його не розуміють, а для вибраних він — слава Божа. Все ж таки він її не переслідує задля пошани до своєї матери.

Св. Ольга уповала на Господа, що вложить у серце руського народу бажання повернутися до того, що має найбільшу мудрість, так як це сталося з нею. Вона ще змалку шукала мудрости, пише літописець, щоб пізнати те, що краще в цьому світі і знайшла дорогоцінну перлину. Серце її напевно мусіло боліти, що не могла ту перлину передати навіть тим, які були їй найближчими.

День і ніч, згадує літопис, молилася за свого сина і людей. Княгиня вірила в силу молитви, вважаючи, що коли жадні, хоч і переконливі слова не допоможуть, то молитва заторкне закам'янілі душі.

Вона була переконана, що майбутність держави залежить від християнства, але вважала, що її син мусить його прийняти з внутрішнього релігійного переконання, а не з політичних причин. Поступає тут як виховниця, що респектує того, кого виховує.

Ціле життя св. Ольга світила добрим прикладом, а навіть і власний похорон використала для виховної цілі. Перед смертю наказала, щоб тризни по ній не робити, бо це нехристиянський звичай, або радше, ще тоді християни того звичаю не перебрали. Святослав дослівно виконує заповіт матері і хоронить її так, як вона бажала. Ця скромна церемонія мусіла справити велике вражіння на князя і на тих, що прощалися востаннє з княгинею. Та подія напевно врізалася в пам'ять багатьох людей, що зараз почали переходити на християнство, чи аж за 20 років, коли відбулося його офіційне прийняття.

Мимо великого виховного впливу св. Ольги, Святослав таки залишився при традиційному віруванні. Можна б вважати, що передчасна смерть перешкодила йому перевірити своє відношення до християнства, хоч не виглядає, що він його прийняв, бо його характер завойовника різко відрізнявся від характеру, який повинен мати Христовий воїн.

Висновок: Ольга любила свого сина і старалася словами і прикладом його переконати. Вона шанувала його думку і не накидала йому своїх поглядів. За те Святослав поважав її. Існувала справжня гармонія між матою і сином.

Подібна гармонія повинна бути у кожній українській родині.

Мусить існувати взаємна пошана між батьками а дітьми.

Коли нам батькам здається, що не вдається наставити дітей на добру дорогу, не падаймо духом. Є ще велика сила молитви. Важливе, щоб дорослим донькам чи синам не нагадувати цілий час їх помилок, немов би батьки були у їхньому віці бездоганними. Не забуваймо, що і ми часом не розуміли наших батьків, коли вони бажали нам добра. Так і наші діти нас тепер не розуміють. У виховуванні своїх дітей базуймося радше на їхніх позитивних вчинках. Тоді вони зможуть відчувати, що ми посідаємо правдиву батьківську любов і будуть нас шанувати, а це вже є принаймні половина успіху.

Не пощастило св.Ользі стати другою Монікоюю, не повернула Святослава. Все ж таки її довголітня молитва не пішла надаремно.

Святослав мав трьох синів: Ярополка, Олега і Володимира. Великий виховний вплив на них напевно мала їхня бабуня, зокрема, коли батько ішов на війну, а це часто бувало.

Головну увагу св. Ольга присвячувала Ярополкові, який у майбутності мав бути володарем Київської Русі. Вона сподівалася, що через нього дійде до християнізації наших земель. І дійсно, він став християнином, завдяки княгині, та напевно і своїй жінці, яку привів йому Святослав з балканських земель. Згідно з традицією вона була колишньою монахиною і напевно підучувала свого чоловіка в правдах християнської віри.

По смерті свого батька Ярополк засів на київському престолі. Його майже десятилітнє володіння відзначалося внутрішньою консолідацією країни, занепадом поганства і зворотом до віри, яку практикувала його бабуня.

Олег не мав змоги показати свого наставлення до християнства, бо загинув у нещасливій боротьбі з своїм братом.

Обидва брати, тобто Ярополк і Олег, мусіли бути охрищені, бо 1044-го р. перенесли їхні кості до Десятинної церкви і там поховали, а так не могли зробити з поганськими князями.

Виховання Ольги отже не пішло намарне.

Третій брат, Володимир мав около 10 літ, коли його бабуня померла. Про її значніший на нього вплив ледве чи можна говорити, бо він ще був замалий, щоб розрізнити поганство від християнства. Володимира не трактовано нарівні з його братами з огляду на його походження від ключниці Малуші. Перед народженням Володимира св. Ольга висилає Малушу на інший хутір, бо як християнка не могла погодитися на двоженство сина. Будучий князь виховується в поганському довкіллі, хоча є здогади, що його мама під впливом Ольги стала християнкою. Так посередньою дорогою можна пов'язати св. Ольгу з Володимиром.

Цікаво, що Боже Провидіння зарядило, що цей, на кого найменше числилося, сповнив сподівання.

Те, що два старші брати були християнами, допомогло Володимирові стати єдиним володарем великої Київської держави, що більшість бояр, поганського переконання була за ним. Тим можна б пояснити віднову поганства після перемоги

Екзекутива і Головна Управа
Союзу Українок Америки
з жалем повідомляє,
що 24-го березня 1982 р.
померла
Стефанія Абрагамовська-Кібюк,
почесна членка, співзасновниця
Союзу Українок Америки,
голова президії Першого Українського
Конгресу в США у 1932 р.,
меценат Українського Музею,
заслужена діячка на різних відтинках
громадського життя
членка 1-го Відділу СУА
Похоронена на цвинтарі в Бавнд Бруку
29-го березня 1982 р.
Вічна Їй Пам'ять!

Володимира над Ярополком. Але це довго не тривало. Новий князь незабаром побачив вищість християнства. Йому пригадалася його бабуня княгиня Ольга, про яку оповідалося як про наймудрішу з людей. Під впливом своєї мами Малуші, яка мабуть була християнкою, він серйозно почав передумувати можливість піти їхніми слідами.

Після глибокої застанови Володимир, не так із державних рацій, як із внутрішнього переконання приймає християнство, а згодом і офіційно його вводить у державі.

До такого потягнення змагала св. Ольга. Не важне, що цього не зробив її син Святослав, ані його наслідник Ярополк, але важне, що її мрії сповнилися.

Без св. Ольги християнство на українських землях спізнилося б на десятки, а може і більше років.

Висновок: особистий вплив св. Ольги на Ярополка і Олега, та посередній на Володимира був такий сильний, що всі три пішли її слідами, а це довело остаточно до прийняття християнства на Русі.

Часто буває, що ми більше уваги присвячуємо одній дитині як другій, думаючи, що більша користь буде саме з неї. Таку помилку ми щойно бачили у випадку з св. Володимиром. Хай для нас це буде наукою. З усіма дітьми треба поступати однаково, бо ніколи не знаємо чим хто в житті стане.

Хай св. Ольга стане нашою вчителькою. Роздумуймо часто над її життям. Приглядаймося, до якої міри вона йшла за Христом і стараймося її наслідувати.

В нашому народі є багато відважних, світлих і побожних жінок, які мали величезний вплив на своє оточення, а головно на подруга, дітей, унуків. Варта було б зібрати і розглянути їхні біографії під виховним аспектом. Це було б поважним вкладом у зусилля зберегти наше релігійне і національне "Я".

XIX КОНВЕНЦІЯ СУА ОЧИМА ДЕЛЕГАТОК. А

У перших десятиліттях існування СУА програма Конвенцій обмежувалася до звітів, виборів та доповідей на актуальні теми. Засяг діяльності організації поширювався і з часом виявилась потреба розглядати окремо різні ділянки праці у вужчому крузі зацікавлених делегаток. До програми конвенцій впроваджено наради комісій. Перед двома останніми конвенціями делегатки одержали заздалегідь звіти Головної Управи, що дало їм змогу познайомитися з діяльністю проводу організації та намітити запити до звітів.

Кількість учасниць XIX Конвенції була найбільша в історії організації. Загальна позитивна опінія про перебіг та рівень Конвенції спонукала Екзекутиву призадуматися над дальшими удіпшеннями в майбутньому. У червні 1981 р. усі делегатки одержали запитники, щоб за свіжої пам'яті могли висловити свої думки і вражіння про перебіг XIX Конвенції.

Одержано 91 виповнених запитників, що становить 50 відсотків делегаток. Це число вповні вистачає, щоб перевести аналізу та поробити відповідні висновки.

На питання, скільки років делегатка є членкою СУА, були наступні відповіді:

40 до 50 років	— 4
30 до 37 років	— 11
20 до 29 років	— 29
10 до 18 років	— 22
1 до 8 років	— 21
Не подали	— 4
Разом	— 91

Відповіді на друге і третє питання, що відносяться до постів в Управі Відділу вказують, що всі делегатки це активні членки Відділів, кожна з них входила до управи. Довголітні членки займали багато різних постів.

Звіти Головної Управи СУА були вислані до всіх делегаток чотири тижні перед Конвенцією, одна з опитуваних подала, що не одержала звітів.

Пропоновані зміни статуту були вислані на руки голів Відділів у половині березня 1981 р. Три делегатки подали, що не одержали їх від голів своїх Відділів, одна не відповіла на це питання.

На питання, у кількох Конвенціях СУА делегатка брала участь, подано:

перший раз (XIX Конвенція)	— 28	дел.
у попередніх:		
в одній	— 23	дел.
у двох	— 15	дел.
у трьох	— 6	дел.
у чотирьох	— 6	дел.
ц п'ятьох	— 2	дел.
у шістьох і більше	— 4	дел.
не подали	— 7	дел.
Разом	— 91	дел.

У програмі XIX Конвенції було шість комісій.

Згідно з запитником делегатки взяли участь:

в одній ком.	— 10
у двох ком.	— 50
у трьох ком.	— 23
у чотирьох ком.	— 4
у п'ятьох ком.	— 2
в жадній	— 1
не подала	— 1
разом	— 91

На підставі запитників обчислено присутність в комісіях:

культурно-освітня	— 47
виховна	— 29
суспільної опіки	— 27
мистецтва і музею	— 47
пресова	— 27
статутова	— 33

Беручи до уваги, що відповіді на запитники прислали лише 50 відсотків делегаток, фактична участь у нарадах комісій була багато більша, що вказує на велике зацікавлення учасниць програмою та діяльністю організації. Тут однак виявився недолік у підготові комісій, а саме перевантаження нарад доповідями та брак часу на дискусію і виміну думок. На 91 делегаток лише 22 брали участь у дискусіях, 66 не мали змоги забрати голосу, три не відповіли на це питання. 62 учасниці подали, що довжина доповідей була добра, для 6-ох були закороткі і лише 21 заявило, що доповіді були задовгі, для 15-ох делегаток вони були нецікаві і не внесли нових ідей.

З двох панелів, що відбулися на пленумі, а саме організаційний і фінансовий, останній одержав кращу оцінку. Додаткові інформації з доповідей на організаційні теми відноували 63 делегатки, на фінансові 81 осіб. Для 19 делегаток організаційний панель не вніс нічого нового, натомість лише три були ознайомлені з матеріяльними потребами організації.

При кінці запитника делегатки могли подати свої вражіння та сугестії на майбутнє. На 91 учасниць 64 вважали, що Конвенція була успішна, наради відбувалися на високім рівні, участь молодого членства була будуюча, відіхали вдоволені та горді зі своєї організації. 26 делегаток не подали ніяких завваг і лише одна оцінка була наскрізь негативна ("Гірше як в Советському Союзі — люди не мали змоги висловити свої думки").

Понад 30 делегаток подали різні сугестії, деякі обмежилися до кількох речень, інші з'ясували їх на окремих листках. Всі завваги подані у доброзичливому тоні. Багато з них ввійде до конвенційного правилника, деякі слід взяти до уваги при намічванні програми наступної Конвенції. Не бракувало теж курйозів. Були випадки, що делегатка відкреслила у запитнику, що довжина доповідей була "добра", однак в заввагах ствердила, що всі доповіді були задовгі і треба обмежувати не лише дискусанток, але також панелістів.

Цінним додатком до запитників був лист Ірени Руснак, предсідниці XIX Конвенції. Її спостереження, подані з іншої перспективи, причиняться у великій мірі до більше справного переведення майбутніх Конвенцій СУА.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ ЗБИРАЄ "НА ПИСАНКУ"

Уже п'ять років в Українському Музеї в Нью-Йорку на весні відбуваються виставки писанок, щоразу різні, також покази виконання писанок і заняття, на яких численні учасники учаться писати писанки.

Українські писанки з тисячолітніми традиційними рисунками сонця, дерева життя, тваринних і рослинних символів, приваблюють сьгоднішню людину. Відвідувачі, старі й малі, з Нью-Йорку і околиць, українці і не-українці, милуються виставками, ходять на заняття, намагаючись опанувати мистецтво писанкарства.

Американські газети вже не раз писали про виставки писанок в Українському Музеї, тричі побували музейні писанки на екранах телевізорів. Афіша про виставку писанок в УМ, роботи Зенона Фещака, була обрана як одна з кращих афіш музеїв стейту Нью-Йорк для пересувної виставки цих афіш.

Український Музей уже третій рік висилає українцям Великодні привітання і прохає надіслати даток "на писанку". Привітання розсилають добровольці, сподіваючися, що люди, діставши привітання, відгукнуться в міру своїх спроможностей і відповідно до настрою. Кошти зібрані "на писанку" будуть витрачені на розбудову Музею, зокрема на те, щоб у наступні роки зустрічати Великдень і весну ще кращими виставками писанок.

ДАРУНКИ ДО КОЛЕКЦІЇ ФОТОГРАФІЙ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ:

М. Демедчук-Чумак — 1 фотографія, А. Матушевська — 14 фотографій — графіка Ю. Матушевського, М. Чучман — 4 фотографії, М. Лещин — 17 фотографій, О. Шмоколюк — 2 фотографії, М. Семків — альбом витинок з газет — 1935, М. Голуб — 1 фотографія, Д. Витанович — 1 фотографія, 93-й Відділ СУА Гартфорд, Кон. — 14 фотографій, К. Росола — 2 фотографії, В. Дикайло — 1 фотографія

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

по 200.00 дол. — Теодор Ратич, 82-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н. Й.;
по 100.00 дол. — В. і А. Столярські, 47-ий Відділ СУА, Рочестер, Н. Й., 79-ий Відділ СУА, Бостон, Масс;
50.00 дол. — 36-ий Відділ СУА, Чикаго Ілл.;
30.00 дол. — Анна Зелик, Нью-Йорк, Н. Й.;
по 25.00 дол. — Марія Стефанишин, Лі Гельман;
20.00 дол. — Анастасія Королишин;
по 10.00 дол. — Надія Бігун, Ірина Пашковська, Дмитро Крижанівський, Ольга Делла Кава;
по 5.00 дол. — Ольга Вареляс, Софія Стецура, Р. Витвицька, Петро Салая, Осип Гапій, Максим і Александра Олійники;
1.00 дол. — О. Ерстенюк.
Пожертви на видання річного звіту Українського Музею:
50.00 дол. — М. Пирський, First Ave., Children Wear;
25.00 дол. Fashion Fabrics.

Дуже щиро дякую

Дарія Байко,
адміністраційний директор

ДАРУНКИ ДО КРАМНИЧКИ:

М. Ярема — 11 подушечок, І. Боярська — 12 писанок вартости 72.00 дол.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ:

Замість квітів на могили Катерини Якулік і Юлії Полянської, матерів наших членок, складаємо 10.00 дол. на Український Музей.

Управа і членки 32-го Відділу СУА.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Ольги Бабяк складаємо 20.00 дол. на Український Музей.

Любомира Кутна з Родиною.

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Віри Сушків, складаю 20.00 дол на Український Музей.

Надія Савчук.

Замість квітів у пам'ять бл. п. Наталії Яновської, сестри Володимири Смик, складаємо 15.00 дол. на Український Музей
Володимир і Люба Ярмаки з Родиною.

Вшановуючи пам'ять бл. п. Миколи Іваницького складаємо на Український Музей: 30.00 дол. д-р Євген і пані Мартиноуки; по 20.00 дол. д-р Р. і пані Брехуни, д-р В. і пані Білецькі.

В світлу пам'ять бл. п. Михайла Захаркова, батька членки 71-го Відділу СУА в Джерзі Ситі Галини Білик, склали на Український Музей: по 10.00 дол. В. і Г. Гаврилюки, В. і Н. Сохани, М. і О. Вігер, К. Гадевич; по 5.00 дол.: Н. Ковбаснюк, С. Штомпіль, Д. Яремко, С. Мацяк, С. Максимчук, А. Вішка, К. Коць, В. Одуляк, А. Гайдук, Е. Рубчак, А. Шубак, М. Северин, С. Цюлок, К. Вірт, А. Олійник, Х. Кахнич, С. Білоус, О. Доманська, С. і Д. Кравченюки, М. Мацяк. — Разом 140.00 дол.

"МАЛЮВАТИ БУДУ ЗАВСІДИ"

Ірина і Павло Шухевичі. 1913 р.
Iryna and Pawlo Sczuchewycz 1913

Ірина Шухевич. Портрет матері — Ольги з Шухевичів
Величковської. Олія (1)

Телятко "Карабінка". 1914-1916 рр. Олія (2)

Iryna Sczuchewycz. Mother's portrait — Olha Sczuchewycz
Velychkowska. Oil. (1)

A calf "Karabinka". Oil. 1914-1916. (2)

1

2

Ірина Шухевич, коли їй було 91 років на питання "чи ще малює" відповіла: "Малювати буду завсіді". І справді!

Померла два роки пізніше, закінчивши 93 роки життя. Але доки її рука могла тримати пензель, вона малювала.

До малярства, яке притягало її від ранньої молодости підходила як до свого життєвого покликання, а не, як це тоді бувало, як до розваги. Сприяло цьому її оточення.

Народилася вона 21-го листопада 1885 р. у Вишневі, повіт Рогатин у священничій родині о. Величковського, одруженого з Ольгою Шухевич. Родина видимо з повним зрозумінням ставилася до її зацікавлення малярством. Почала Ірина Величковська вчитися малярства у приватній школі мистця Станіслава Батовського у Львові. Митрополит Андрей Шептицький призначив стипендію на студії. Згодом переїхала до Кракова, що був тоді осередком образотворчого мистецтва. До Краківської Академії Мистецтв жінок тоді, у 1903 р., не приймали, але для жінок існувала окрема школа Недзельської, де, зрештою, викладали ті ж професори що й в Академії. Ірина Величковська стала однією з перших жінок, а напевно першою українкою, яка студіювала малярство у вищій школі. Особливо зацікавлена була малюванням портретів, а відомий мистець Яцек Мальчевський так висловився про її праці: "ви не знаєте, скільки доброго є у ваших портретах". Школу закінчила з похвальним дипломом.

Разом з Модестом Сосенком, який був її двоюрідним братом, а після його смерті сама, малювала церкви в Україні. Це були церкви в Більчу Золотім на Поділлі, в Печеніжині, Конюшках. Ікони її роботи можна знайти в багатьох церквах в Україні, а теж в українській греко-католицькій церкві в Кракові, в Парижі, у збірці Блаженнішого Патріярха Йосифа в Римі, а в США в Рочестері, Ютиці, Південному Брукліні, Глен-Кові і у приватних збірках.

Повертаючись, для хронологічного порядку, до її життєвої дороги, треба зупинитись на даті 20-го

лютого 1913 р., коли Ірина Величковська одружилася в Долині (де її батько був парохом) з Павлом Шухевичем, який був суддею на Буковині. Під час Першої світової війни Павло Шухевич був суддею у австрійському військовому суді у Відні, опісля в Граці та Будапешті. За часів Західньо-Української Республіки був суддею в Коломиї. У міжвоєнному періоді подружжя проживало у Вадовичах від 1921—1931 р., опісля до 1942 р. в Кракові, де Павло Шухевич був апеляційним прокурором. В 1942 р. Ірина і Павло Шухевичі з двома доньками Дарією і Лідією переїхали до Львова, а у 1944 до Німеччини (Бад Кіссінген, Мюнхен), а в 1949 р. до Нью-Йорку. Мистцеві Ірині Шухевич важко було втратити через виїзд біля 300 праць.

Хоч доля судила Ірині Шухевич перебувати часто поза рідними землями, вона ніколи не втратила зв'язку з українським середовищем. Була активним членом і заступником голови Товариства Образотворчих Мистців "Зарево" в Кракові, членом мистецьких об'єднань УСОМ і АНУМ у Львові і ОМУА в Нью-Йорку. Брала участь у мистецьких виставках в Кракові, у Львові, в репрезентативній виставці українських мистців в Музеї в Мюнхені і в численних виставках в Нью-Йорку. Завжди брала участь у виставках, які влаштовував СУА і до них ставилася з особливою увагою.

Мистці і мистецтвознавці ставилися з увагою і признанням до її праць. Михайло Мороз подивляв її ікони, а мистець і мистецтвознавець А. Малюца

*Ірина Шухевич. Приходство в Молодятині. 1914-1915 рр. Темпера (1)
Гірський потік в Гантері. Олія (2)
Перед приходством в Долині. Темпера. (3)
Портрет Марти Рожанковської. Олія (4)*

*Iryna Sczuchewycz. Priest's home in Molodiatyn. Tempera. 1914-1915. (1)
Mountain stream in Hunter, N. Y. Oil. (2)
Front lawn of the priest's home in Dolyna. (3)
Portrait of Marta Rozankowska. Oil.(4)*

З ВЕЛИКОДНІХ ЗВИЧАЇВ — ПАСКА

Із святкуванням Великодня поєднується багато народніх звичаїв, що своїм початком сягають дуже давніх, навіть дохристиянських часів. Один із цих звичаїв, це приготування традиційного великоднього печива. Звичай випікання пасок на Великдень давно відомий в Україні. Він поширився також на всі українські поселення.

Найбільшою журбою господині колись і тепер є, щоб вдалося їй випекти гарну великодню паску. Не згадаю тут усіх заходів і старань, що попереджували виготовлення паски, бо це давно описали дослідники нашої етнографії і кому цікаво, то вдається до тих записок. Ще не так давно тут не було зацікавлення випіканням великоднього печива. Часи змінилися, молодь шукає свого коріння, а старші зацікавлені виготовленням традиційного великоднього печива та іншими великодніми звичаями.

Традиційну великодню паску випікають з випробованих численних приписів, але особливої старанності докладають до прикрас з тіста, що пишуться на пасці, яку оглядають і подивляють на Великдень. Її переважно випікають у формі більших розмірів, щоб було місце для всіх традиційних прикрас даної місцевості. Давніше ті прикраси мали своє символічне значення, яке затрачується з різних відомих причин на рідних землях і через відмінні обставини на поселеннях.

До найдавніших і ще тепер найчастіших прикрас великодньої паски є перехрестя у виді хреста зі закрученими різками, що його вміщується в центрі, а побіч розміщується вироблені з тіста шишки, зірки, пташки, в плетеної обвідці. Не всі господині вміють тепер виробляти з тіста ті прикраси, тому найчастіше єдиною прикрасою на великодній пасці є хрест. Щоб прикраси держалися паски, прикріплюють їх зубочистками, а давніше цю функцію виконували патички з торішньої посвяченої лози.

Свій досвід, вироблювання декоративних прикрас з ті-

ста, господині досвідчені передають принагідно молодшим, або влаштовують курси — покази такого вміння, а то й конкурси випікання пасок, головню на популярних тепер фестивалях.

Хто тепер не має можливості і терпеливості випікати великоднє обрядове печиво — купує готову паску. Ця пшенична хлібина обов'язково знаходиться на великодньому столі кожної української сім'ї.

Теперішні наші Великодні інакші, як були давніші в Батьківщині, але при добрій волі стараймося зберегти хоч ті звичаї, що їх ще можна захоронити перед новочасним змодернізуванням.

ВІРА ВОВК

ДО ХРИСТА

Вже стільки літ, як люд мій безупину
Підносить хрест раменами Симона
І давить дерево, і пече корона
Моїх братів, розп'ятий Божий Сину!

Вже стільки літ! І сестри — як калина
Ідуть сумні крізь будяки й тернину,
Щоб дати — їм Вероніки хустину.
Вишивану в передсвітні години.

Громи б'ють мідні, тнуть холодні тучі.
Роздертий килим вітара багріє.
Настав вже час, клеочуть Богом хвилі!

.... І діви, що олій несуть пахучий,
В трираменний свічник закам'яніють,
Як знайдуть білий цвіт в пустій могилі.

Докінчення: МАЛЮВАТИ БУДУ ЗАВСІДИ

висловився про один з портретів: "це найліпший портрет, який був виставлений в Мистецькому Клубі". У "Свободі" з 19-го листопада 1957 р. читаємо: "Ірина Шухевич завжди солідна й майстерна в своїх творах. Крім портретів, любить у краєвидах і квітах" (В. С.). В "Нотатках з Мистецтва" з жовтня 1979 р. читаємо: "У своїм малярстві була вірна красоті природи, а в своїх портретах, які радо малювала, старалася передати внутрішню й зовнішню вартість і духовну красоту української людини" (П. М.).

Ірина Шухевич була членом Союзу Українок в Кракові, а від 1949 р. в Нью-Йорку. Хвороба мужа й обов'язки, а згодом вік не дозволяли їй на більш активну участь в діяльності СУА.

Характеристика Ірини Шухевич не була б повна, якщо б не згадати про деякі її прикмети. До мистецтва, крім вроджених здібностей, мала ентузіазм і пильність. Не переставала шукати нових доріг, техніки і форм. Була любителем книжки. Не тільки залюбки читала, але теж збирала книжки. На

еміграцію вивезла незвичайно цінні документи з половини минулого століття, цікаві пам'ятки, оголошення, витинки з часописів, рідкісні книжки, а теж свої записки з обох світових воєн у формі щоденника.

Окремо треба згадати збірку старих світлин, докладно описаних. Родина Шухевичів, з яких походила її мати, і з якими через подружжя з далеким кузенком зв'язалася, може знайти у тети Орісі, як її звикли називати, безцінне джерело інформації про покоління дідів і прадідів. Є теж фотографії родини Величковських, споріднених з ними Сосенків та інших.

Ірина Шухевич була тим кільцем, що в'язало покоління, яке росте на чужині з давніми традиціями української патріотичної і віруючої родини. Вона цікавилася тим, що її оточувало, вміла оцінити що добре а що ні, але була вірна своїм поглядам, як теж своєму покликанню. Її слова "малювати буду завсіди" можна вважати її життєвим вірую.

О. ОЛЕСЬ

Готові будьмо! Близько час,
Коли святі церковні дзвони
Благовістять нам сонця схід
І сколихнуть усі кордони.
Готові будьмо! Це не сон:
Я бачу натовпи великі,
Обійми, сльози на очах
І теплі стиски рук і крики.
О, дзвони радісні, гудіть,
Надію лийте в хворі груди...
Дивіться: в натовпі — Христос,
Дивіться: люди — знову люди.

*Свячення пасок с. Тишківці біля Городенки, Покуття. Приблизно 1900 р.
Світлив Володимир Шухевич*
The blessing of Paska in Tyshivtsi (1900)

ПАСКА

4 яйця
1/2 горнятка цукру
5 горняток борошна (муки)
1 кубик дріжджів свіжих, або 1 пачечка сухих
1 ложечка соли
1 ложечка ванілі
1/2 ф. маргарини або масла (може бути пів на пів)
1 бляшанка кондензованого молока (Carnation milk)
трошки води на розпушення дріжджів

Втерти цукор з товщем, додати 3 цілі яйця і 1 жовток. Окремо розмішати дріжджі з літньою водою і влити їх до маси. Тоді потрохи досипати борошно і місити.

Під час мішення доливати потроху молока, в якому є розпушена ложечка

ванілі для запаху. Місити аж почне відставати від руки (біля пів години). Поставити прикрите тісто на теплому місці, щоб підійшло. Повинно вирости двічі стільки. Вимастити дві форми розміру 9 x 4" і виложити до них тісто з миски, залишивши частину тіста для вироблення прикрас.

Тісто на прикраси ще раз перекачати на стільниці, підсипавши борошном, щоб воно стало густіше. Тоді оформити з тіста валочки. Грубший валок послужить нам для вироблення хрестів по середині паски. Тонші валочки можна сплести в кісочку (три валочки), або скрутити два валочки в шнур — все це для обведення паски. Окремо треба виробити в борошні кульки з тіста і вмістити їх у підніжжі більшого хреста. Це в устах

народу були "сльози Богоматері". Так прикрашені обидві паски треба помастити розбитим білком, що залишилось.

Всунути їх до нагрітої печі на 350 ст. і пекти ¾ год. Як відомо, не кожна піч пече однаково, отже господиня повинна температуру і час печення достосувати.

Примітка: З власного досвіду знаю, що тісто, замішене зразу густіше, а розріджуване під кінець доливанням рідини — є ніжніше, як таке, що на початку мішення є рідке, а потім гусне. Тому я застосувала цей спосіб виконання в цьому приписі.

А. Сивуляк

"Наше Життя", березень, 1973

ДІТИ

Малий Данилко сидить при столі та питає бабуню — Біма, чому ти христишся заки починаєш гамати (їсти) снідання? Данилку, бо я хочу подякувати Бозі, що благословить мене і помагає мені мати це все, що на столі: хліб, масло, молоко, овочі, но і знаєш Данилку, як я перехрищуся — то мені все краще смакує.

Данилко трохи подумав, блакитні очка заблестіли вогниками, звертається до своєї мами і каже: Мамо, я теж буду христитись, щоб мені все ліпше смакувало.

ПОДЯКИ

Складаю сердечну подяку членкам **119-го Відділу СУА** в Йонкерсі за надіслання мені побажань і квітів на мої 90-ті уродини. З тої нагоди пересилаю 30.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Анна Варчак

Цією дорогою складаю щирю подяку всім союзнякам **11-го Відділу СУА**, Трентон, Н. Дж. за моральну піддержку, яку Ваші відвідини та телефонічні розмови дали мені під час моєї довгої недуги в лікарні. Ваші слова розради піддержували мене на душі, потішали і додавали сили. Як вияв вдячності пересилаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Юстина Надрага

ЖУРНАЛ І ЧИТАЧ

(Думки під розвагу)

Журнал "Наше Життя" належить до журналів *своєрідних*. Він обслуговує читачку українську публіку, що знаходиться на різних континентах, а при тому виконує певні завдання, які випливають із потреб його видавця, СУА.

Співвідношення журналу й читачів не є безособове, як наприклад у журналах загального типу. Такі журнали тільки інформують читача. Читачі в тому випадку виступають як відборці інформації ("вони"). Інша настанова журналу, що його видає організація, клуб, професійна асоціація. В такому сенсі редакція і читачі творять спільноту "ми". Журнал є частиною програми і громадської настанови організації, що його "спонзорує" й читачі уважають, що журнал у якійсь мірі належить до них, як членів чи прихильників організації. Звичайно, передплатники виводяться частинно з членства організації.

В такому своєріднім відношенні читачів до журналу, де витворюється почуття співвідповідальності, рівночасно лежить значна користь для редактора. Бо коли редактор, з якоїсь причини відчуває байдужність читача чи відчуження, він має тяжче завдання передати настанову організації читачам.

Не говорячи про тематику, що не зв'язана з організацією, треба з'ясувати деякі поодинокі цілі, для яких організація видає журнал: ріст членства, активність відділів, їх настанова до плянів організації. Такий інформативний матеріал стимулює читачів, а навіть можна при його допомозі черпати ідеї й практичні поради для своєї праці.

Зміст журналу залежить від праці редактора, редакційної колегії, проводу організації й від дописувачів, які співпрацюють із редактором.

До цих чотирьох чинників, що надають обличчя журналові, приходить ще важливий четвертий — *читач*.

Участь читача, не конче члена організації, у співпраці над журналом є побажаним і здоровим явищем. В цей спосіб затіснюється почуття власності і підтримується зацікавлення читача.

Найбільше популярною метою участі читача в змісті журналу є "листи до редакції". Вони виказують оточення, в якому частина членства діє, пристосування до напрямних організації, критичні погляди тощо.

Особа, що посилає матеріал до журналу не мусить бути професійна; вона повинна бути

поінформована про справу, про яку пише.

Доцільно є, щоб вона працювала у даній ділянці; цікавіша й корисніша реакція є тоді, коли вістку чи свій погляд подала особа, що не стоїть близько центру діяльності організації чи редакції журналу.

Через *листи, хроніки, дописи*, організація й усі члени є більше поінформовані про програму і діяльність цілоти організації. Це дає образ і розуміння, в який спосіб *членство й громадянство*, серед якого діють Відділи СУА відносяться до спільних зусиль, що їм піддає під розвагу організація — власник журналу.

Беручи повищі думки до розваги, стає *ясною* постановою статуту СУА: *кожна членка організації* передплатує журнал. Конвенції СУА у своїх заключних резолюціях пропонують: "давати моральну підтримку журналові, читаючи його, обговорюючи порушені теми, кореспондуючи з редактором".

Журнал "Наше Життя" крім матеріалу, що відзеркалює ідею СУА, має багато цікавого й для *нечленів*: спомини, відзначування річниць, українська традиція, в'язні, дисидентський рух в Україні. Журнал містить узори, куховарські приписи, розвагу й науку для дітей. Гарно оформлений, цікавий ілюстраційний матеріал.

Такий зміст дає можливість *шукати передплатників поза членами* організації, поміж членами української громади.

З листів до редакції бачимо, що "Наше Життя" читають не тільки членки СУА, але й широкі круги українських громадян у вільному світі, і то не тільки жінки, але й чоловіки.

Ідейно-громадське наставлення журналу має вплив на спосіб думання і діяння нашого суспільства.

Є тільки два способи ознайомитися з працею і станом спільноти: брати активну участь у праці, або через обсервацію й читання преси виробити свій погляд.

Журнал не має жадних платних оголошень; він опертий тільки *на власні сили*, це значить, читачі своєю передплатою, добровільними пожертвами (пресовий і запасний фонди) забезпечують його існування.

У модерних часах *media*, засіб комунікації грають велику роль. Радіо, телевізор — нам недоступні; нам залишається тільки ще один важливий спосіб: друковане слово — журнал.

ЧЛЕНКА СУА — ПЕРЕДПЛАТНИЦЯ "НАШОГО ЖИТТЯ"

НЕЧЛЕНИ СУА — ПЕРЕДПЛАТНИКИ "НАШОГО ЖУРНАЛУ"

Шукаймо місця, де охочі МОЖУТЬ НАБУТИ "НАШЕ ЖИТТЯ"

ВІТАЄМО ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ У КВІТНІ

КАДИЄВ РОЛАН
нар. 1 квітня 1937 р.

СМОГИТЕЛЬ ВАДИМ
нар. 1 квітня 1939 р.

ХАЙЛО ВОЛОДИМИР
нар. 15 квітня 1932 р.

МОНБЛАНОВ ВІКТОР
нар. 18 квітня 1940 р.

КРАЙНИК МИКОЛА
нар. 20 квітня 1935 р.

ПОПАДЮК ЗОРЯН
нар. 21 квітня 1953 р.

КОРКОДИЛОВ ФЕДІР
нар. 23 квітня 1929 р.

САВІН ОЛЕКСАНДР
нар. 23 квітня 1958 р.

БУРДЕЙНИЙ ВІКТОР
нар. 24 квітня 1943 р.

БАДЗЬО ГЕОРГІЙ
нар. 25 квітня 1936 р.

ЯЗЮК ВАСИЛЬ
нар. 27 квітня 1943 р.

ЧОБАНОВ МАМЕДІ
нар. 28 квітня 1944 р.

ПРИВІТАЙТЕ ТИХ, ХТО НАРОДИВСЯ В ТРАВНІ

КІНАШ Микола Ілліч — 4 травня 36 років (нар. 1946 р.). Адреса родини (дружина Тетяна Григорівна, мати Федора Максимівна, батько Ілля П.): 338012, Донецька обл., м. Горлівка, вул. Карамзина, 48.

САЛАМАХА Степан Гаврилович — 6 травня 52 роки (нар. 1930 р.). Адреса родини (дружина Докія Іванівна, 8 дітей): Ворошиловградська обл., м. Красний Луч, вул. Цюлковського, 14. Термін його 9-річного ув'язнення закінчився 20. І. 82 р.

ПЛАХОТНЮК Микола Григорович — 6 травня 46 років (нар. 1936 р.). Перебував під слідством (можливо ще в інституті ім. Сербського в Москві). Адреса нареченої Чорновіл Валентини Максимівни: с. Вільхивець Звенигородського р-ну, Черкаської обл. Адреса сестри Бондаренко Анни Григорівни: с. Тихий Хутір, Жашківського р-ну, Черкаської обл.

СТАРСОЛЬСЬКИЙ Любомир — 8 травня 27 років (нар. 1955 р.) Його адреса в таборі й адреса родини в Львівській області невідома.

ІВАЩЕНКО Яків Єфремович — 10 травня 50 років (нар. 1932 р.). Адреса в таборі: Кримська обл. м. Сімферополь, уст. ОУ-85/8-8-84. Адреса його родини (дружина Ганна Йосипівна і 11 дітей): 255203 Київська обл., Києво-Святошинський р-н, п/в Петровське, вул. Петровська, 87 а.

ГОЛУБ Василь Андрійович — 16 травня 52 роки (нар. 1930 р.). Адреса родини (дружина Ольга Іванівна і 7 дітей): 343043 м. Ворошиловград, вул. Висотна, 41.

Рис. Дразжо

ЛІСОВИЙ Василь Семенович — 17 травня 45 років (нар. 1937 р.). Адреса в засланні: Бурятская АССР, Заиграевский р-н, с. Илька, ул. Профсоюзная, 20. Дружина Віра Павлівна з двома дітьми живе з ним у засланні.

ТАТАРЕНКО Арнольд Михайлович — 24 травня 54 роки (нар. 1928 р.). Адреса родини (дружина Марія Федорівна, 7 дітей): 320903, Дніпропетровська обл. сел. Таромське, вул. Паркова, 2.

ДІДЕНКО Костянтин Олексійович — 31 травня 35 років (нар. 1947 р.). Адреса дружини Зої Олександрівни: 261723 Житомирська обл., с. Корнин, пров. Фруктовий, 5.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БЮРКО

День 1-го квітня є Днем Народження Шановної і Дорогої нам редакторки "Нашого Життя", Лясі Старосольської. Цією дорогою посилаю найсердечніші побажання щастя і радості в особистому житті, а в журналістичній праці багато творчих сил, цікавих тем, а передусім помочі в праці.

З цієї нагоди посилаю замість квітів на бюрко, 50 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а 50 дол. на Український Музей.

Многая літа!

Марія Козакова

Тільки між нами і телефоном

Таня, моя сестринка, розповідала мені через телефон, що недавно її товаришка Ліда і батько та ще кілька осіб були запрошені до ресторану на обід. Всі радісно прийняли це запрошення від пана Р., але Таня була пізніше дещо збентежена.

— Що ж могло до цього довести? — запитала я.

— Тетко, почалося це вже від самого початку. Ми перечитували стравоспис — меню. Тоді прийшов кельнер і запитав чи ми хочемо спершу якісь напої. Пан Р. подивився на нас і сказав кельнерові, що не будемо пити. Тоді на це Іриней, наш товариш сказав кельнерові, що він хоче таке то й таке вино. Мені стало дуже неприємно.

— А скільки Іринееві років тепер?

— Вже 19. Це правда, що легально він вже може пити алкоголь. Як пластунові також уже не є забороною, але міг би стриматись — ні?

— Очевидно, Таню, що міг би — хоч не мусів. Але тебе більше збентежило це, що він замовив після відмови пана Р., правда?

— Так, власне. Саме перед паном Р. було мені дуже неприємно. Зовсім очевидно, що він не хотів, щоб ми замовили алкогольні напої. То ж як тоді треба поводитись? — запитала Таня.

Мені пригадалися деякі інші товариські нетактовності при столі, в гостині, чи в ресторані. Я підсумувала дещо для Тані.

У РЕСТОРАНІ:

КОЛИ ТРЕБА ВІДМОВЛЯТИСЯ

У ресторані:

— Краще місце з гарнішим видом, чи під стіною, — а не при переході — віддається гостеві;

— якщо хтось запросив вас (себто ви не платите) — то треба вичути, що він (цей, що запросив) пропонує і сам думає брати. Якщо він не бере алкогольних напоїв, зупи, чи десерту, то вам не випадає цього замовляти.

— якщо йдете групою і кожний платить за себе, то маєте ширші можливості вибору. Але тут ані не треба дуже підпадати під тиск інших, ані обмежувати їх своїм вибором. Коли більшість бере алкоголь, то ви не змушені також пити (можна брати якусь соду). Це дуже нечемно когось дуже припрошувати чи й примушувати пити алкоголь чи їсти щось, чого не хоче;

— коли більшість не бере зупи ні десерту, то й ви не беріть, бо їм буде неприємно сидіти і дивитись вам в тарілку, ані не є чемно їх задержувати;

— як і в других моментах співжиття з людьми, у ресторані треба бути уважливим до інших, до їхньої фінансової спроможності та засад;

— до ресторану йдеться в товаристві не для самої поживи, але для приємності. Уважливість до других (включно з тим, щоб дати кожному змогу сказати кілька слів, без того, щоб хтось один "ну-див" і домінував в розмові) — завжди є першим кроком до того, щоб усі добре почувалися.

Любов Калинович

... "І ТАКОЖ МАМА ТА БАБУНЯ"...

О-КА

Недавно одна з милих союзянок, пані Л., що вміє прегарно вести різні імпрези, представляючи прелегентку на одному літературному вечорі, підкреслила з теплом у голосі, що вона побіч своїх професійних і громадських обов'язків "також є добра мама і бабуня..."

Слухаючи такої характеристики, мені мимоволі насунулося питання чому ми ніколи не чуємо, щоб представляли мужчин і підкреслюючи їхні професійні або громадські успіхи, хтось згадував, що вони також є добрими батьками та вміють погодити домашні обов'язки з своїми зовнішніми.

Справді, обов'язки батька не можна порівнювати з материнськими, хоча вони повинні бути подібні.

А тим часом сьогоднішня жінка де б вона не була; у професії, у проводі організації, у мистецтві, у спорті — якщо в неї є родина, вона далі не може відректися того додаткового психічного і фізичного навантаження, що його приносять обов'язки жінки,

матері чи бабуні. У практиці, незалежно від свого посту, вона постійно виконує дві праці. Одна платна грішми або почестями, а друга, самозрозуміло — нічим.

Так, тільки подумайте, Дорогі Читачки! Ви обслуговуєте компютер, схиляєтесь над хворим, провадите організаційні наради, стоїте перед аудиторією з своєю доповіддю — одним словом ваш мозок працює з повним зусиллям, а все ж десь там у тіні інтелектуальної напруги ховаються такі питання, як наприклад, що зварити на вечерю, або чи треба дітям на наступний день чистого білля. І так воно буває завжди та нічого вас не звільнить від того подвійного думання й подвійної праці.

Однак жінки якось дають собі з цим подвійним життям раду, а принаймні велика частина їх уміє погодити одне з другим, тільки... чи можна той компроміс уважати самозрозумілим? Тому може справді треба нам це завжди і всюди підкреслювати так, як це зробила наша союзянка.

НАШІ ГРАДУАНТКИ

РОКСОЛЯНА ТЕРЛЕЦЬКА

Роксоляна Терлецька народилася в Нью-Йорку, де закінчила початкову й українознавчу школи. Пластунка з 3-тього пластового покоління. Середню і вищу освіту здобула в Чикаго, де досягнула ступінь бакаляра в Illinois Institute of Technology. Працює як мистецький керівник і заступник менеджера департаменту публічних зв'язків в іллінойському державному віддіні торгівлі. Art director and assistant manager of the public relations department of the Illionis State Chamber of Commerce.

МАРТА МАЧАЙ

здобула диплом бакаляра з музики в Нью-Йорк Університі у лютому 1981 р. Після одержання диплому вступила на передмедичні студії з наміром студіювати опісля медицину.

Здобуті відзначення: 1. Dean's Honor List, 2. Elaine Brody Music Prize, 3. Caducean Society member (honorary pre-med society), 4. Founders Day Award (award for outstanding scholarship)

МАРТА ПОДУСОВСЬКА -ВОЙТОВИЧ

здобула диплом бакаляра в ділянці економії і біології в червні 1981 р. Плянє працювати, а вечорами студіювати, щоб досягнути ступінь магістра. Під час студій була відзначена за працю з економії.

М. КАЛИТОВСЬКА

Яка струнка твоя весна
Вівальді!
Яке багате в переливах
літо.
Яка барвіста у палітрі
осінь.
Яка дзвінка в своїх дзвінках
зима.
Пронизе душу чародійна
флейта
і світ стає зелений і стрункий.
І знов весна...
Твоя весна, Вівальді!

* * *

Снилися апостоли ті правдиві,
що ходили від хати до хати
з розвіяним волоссям
у свиті полатаній.
Часом просили води,
або виливали правду
без заплати.
Часом сиділи біля
колодязя
чекаючи самаританки
з рожевим ранком
на одязі...

* * *

С. Я.

Перегнулася ніч на серце
безшумним, чорним жалем.
На вікно накришила вперше
Зоря свій діядем.

Розгубилися: смерть і вічність
втративши свій маєстат.
На віконній рамі розбилася
загублена німа сльоза.

С. Я.

Тільки все пливуть
ті самі хмари,
ситом дощ
і вітер.
Золоті ризи
при великій відправі,
синій фелон без квітів...

*Вітаємо дорогу нам Лясю Старосольську з Днем
Уродин і з тої нагоди складаємо 30.00 дол. на
Пресовий Фонд "Нашого Життя"*

Многая літа!

Працівниці "Компютопринт"

Вісті з Централі

ОРГАНІЗАЦІЙНІ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ГОЛОВА СУА І РЕФЕРЕНТКА ЗВ'ЯЗКІВ У БІЛОМУ ДОМІ

Голова СУА Іванна Рожанковська та референтка зв'язків Марта Федорів були 10-го запрошені до Білого Дому та взяли участь у проголошенні проклямації президента Рональда Регена, якою встановлено день 21-го березня 1982 р. як "День Афганістану". Програмою проводив колишній державний секретар Вілліям П. Роджерс. Віце-президент Дж. Буш у своїй промові висловив погляд, що советська агресія і терор охопили не тільки Афганістан, а від неї терплять нації, що входять в склад СРСР, як Україна і Узбекистан, а теж Балтійські держави і інші країни поза СРСР.

У проголошенні взяло участь понад 100 представників різних американських і етнічних організацій і преси, в тому семеро українців. Була теж присутня тричленна делегація Європейського парламенту та представники Франції, Німеччини, Англії, Австрії, Панами, Японії, Кенії, Таїланду і Тайвану.

По полудні цього ж дня І. Рожанковська і М. Федорів були присутні в Державному Департаменті на конференції, якої темою була американська закордонна політика, головню стосовно до СРСР, подій в Польщі, Близького Сходу і південносхідньої Азії.

З'їзд ГОЛІВ ОКРУЖНИХ УПРАВ

12-го — 13-го червня 1982 р. відбудеться в Нью-Йорку З'їзд Голів Округних Управ СУА.

ОКРУЖНІ З'їзди

7-го березня 1982 р. відбувся Округний З'їзд Чікаго, на якому Екзекутиву СУА репрезентувала заступниця голови, Ліда Гладка. Головою Округу вибрано Евстахію Струтинську.

21-го березня 1982 р. відбувся Округний З'їзд Дітройту, на якому була присутня голова СУА, Іванна Рожанковська. Головою Округу вибрано Лідію Колодчин.

З'їзд Округу Нова Англія відбувся 21-го березня. Екзекутиву СУА репрезентувала заступниця голови, Лідія Гладка. Головою Округу вибрано Анну Любинську.

Вітаємо новообрані Управи і бажаємо успіхів у праці.

КОМІСІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РЕФЕРЕНТУРИ СУА

Марія Крамарчук — референтка, Ірена Дорошак, Таня Дурбак, Марія Зобнів, Ольга Павук — члени, Ольга Гнатейко — опіка над вільними членками.

Відділи СУА поза Округами! Цього року в числах "Нашого Життя" поміщується хроніки Округ за 1981 р. Просимо присилати Ваші хроніки чи дописи з діяльності. Чорно-білі знімки є дуже побажані.

Учасниці Організаційної Конференції СУА в Сиракузах, Н. Й. 6 грудня 1981 р.

Members of the Organizational Conference of UNWLA, Syracuse, N. Y. Dec. 6, 1981.

З ініціативи організаційної референтки СУА, Марії Крамарчук відбулися на терені Округу Північного Нью Йорку дві організаційні конференції:

22-го листопада 1981 року у Боффало, Н.Й., в якій взяли численну участь членки двох тамошніх Відділів 49-го і 97-го і друга:

6-го грудня 1981 року в Сиракузах, Н. Й., яка теж була не менш чисельна й успішна. Участь взяли в ній членки 68-го і 85-го Відділів.

Доповідачами на обох конференціях були: Іванна Мартинець — голова Округної Управи Північного Нью Йорку, Марія Крамарчук — організаційна референтка СУА, Стефанія Павлович — членка 46-го Відділу з Рочестеру, Оля Павук — організаційна референтка 46-го Відділу з Рочестеру, Роксоляна Пікас — членка 97-го Відділу з Боффало, Надя Цвях — голова 85-го Відділу з Сиракуз і Ірина Руснак — мистецька референтка Округу Північного Нью-Йорку.

ПЕРЕДПЛАТА "НАШОГО ЖИТТЯ"

Звертаємо увагу, що Відділи СУА повинні доложити старань, щоб усі членки Відділу, згідно з статутом передплачували "Наше Життя". Разом з звітними листками, Відділи одержали формуляри, щоб на них подати прізвища нових передплатниць.

Важливим є найти передплатників з-поза членів СУА. За придбання таких осіб проголошено нагороди в 3-му числі "Нашого Життя" (березень 1982 р.).

Добрим способом поширювання "Нашого Життя" є кольпортаж журналу, про що Відділи СУА повинні подбати.

*****

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

з призначенням на працю організації та забезпечення її майбутнього.

Впродовж лютого і березня 1982 р. вплинули:

Окружна Управа — Нью-Йорк	200.00 дол.
62-й Відділ СУА	50.00 "
67-й Відділ СУА	250.00 "
72-й Відділ СУА	100.00 "
86-й Відділ СУА	100.00 "
Лідія Гладка — С. Орандж Н. Дж.	129.60 дол.
Ірена Чайківська — Клифтон Н. Дж.	30.00 "
Е. Гончарук — Канада	7.00 "
У рубриці замість квітів	365.00 "

Разом	1,231.60 дол.
Досі вплинуло	4,225.00 дол.
Разом	5,456.60 дол.

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ", XVIII КОНВЕНЦІЯ СУА РІШИЛА ЗБІЛЬШИТИ ЗАПАСНИЙ ФОНД ДО 75.000 ДОЛ.

ДО 31-ГО ГРУДНЯ 1981 ЗЛОЖИЛИ

Окружні Управи і Відділи СУА	47, 025. 61
Оремі особи	9, 414. 39
Разом	56, 440. 00

На запасний фонд журналу "Наше Життя" впродовж місяців липня — грудня 1981 наспіли такі датки:

Округа Дітройт	— 100.- дол.
Наталія Даниленко	— 10.- дол.
Замість квітів привіти, подяки	— 165.- дол.
Разом	275.- дол.

Щиро дякуємо

Іванна Ратич,
фінансова секретарка

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СУА ВПЛАТИЛИ В ЛЮТИМ 1982 Р.:

747.43 дол. Союз Українок Австралії Н. П. В.
300.00 дол. Н. Н. Гартфорд, Конн.
220.00 дол. д-р Стефан Стецура, Парма.
по 200,00 дол.: Роман і Марія Кецали, Чікаго, Марія і Омелян Лесюки, Лорейн, д-р Теодор і Анна Небожуки, Торонто, Неоніля Кліш, Філядельфія, Віра Левицька, Нью-Йорк, Люба і Мирослав Прокопи, Нью-Йорк, Євгенія Онуферко, Філядельфія, о. Михайло Шевчук, Гартфорд, Ярослава і Іван Кукілі, Гартфорд

165.00 дол.: 99-ий Відділ СУА, Вотервліт
по 150.00 дол.: 93-ий Відділ СУА, Гартфорд, Клявдія Т. Салюк, Джерзі Ситі, 74-ий Відділ СУА, Чікаго, Ольга Паппас, Довнерс Гров, Володимир і Марія Барагури, Вудгейвен, Йоанна Гентош, Філядельфія, 74-ий Відділ СУА, Чікаго (пожертви "Замість квітів")

100.00 дол.: Люба Мосевич, Джерзі Ситі
50.00 дол.: Іванна і Ярослав Клими, Лонг Айленд (1-ша рата)
25.00 дол.: Ірена і д-р Теодозій Сеньковська, Філядельфія
20.00 дол.: пані Ковальська, Гартфорд

Щиро дякуємо,

Ірина Качанівська,
касирка стипендій СУА

ВІТАЄМО НОВИХ ЧЛЕНОК 3-ГО ВІДДІЛУ СУА, ФІНІКС, АРІЗОНА

Катерина Росола, Наталія Бревка, Ірена Ванько, Гаїна Гаріс, Стефанія Лукас, Слава Савицька, Ірена Осадців, Дарія Яворська, Надія Палсон, Марія Гіщинська, Марія Комарницька, Ольга Помяк, Лікора Підляшецька, Марія Шупер.

Маємо надію, що нові членки знайдуть задоволення в рядах нашої організації та доложать усіх зусиль для дальшого розвитку 3-го Відділу СУА, Фінікс, Арізона.

Ольга Сливка,
пресова референтка

"ОЗВУЧЕНІ КНИГИ"

— це накручені на стрічці книги для незрячих осіб, або для осіб, що не можуть самі читати через слабкий зір. Заходом Мирослави Оришкевич, довголітньої фахової працівниці в Клівлендським Товаристві для Сліпих (The Cleveland Society for the Blind), можна тепер поштою та безплатно випозичити такі книги українською мовою. Звертаємося до референток суспільної опіки СУА, членок та читачок віднайти й зголосити зацікавлених осіб. Ця програма надзвичайно корисна та може дати багато радості людині, яка сама не може читати.

Анна Кравчук,
референтка суспільної опіки СУА

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

XXXIV ПІК ВИДАННЯ

КВІТЕНЬ 1982

ЧИСЛО ЧЕТВЕРТЕ

ПРОГРАМОВА КОМІСІЯ СФУЖО

Вже готуються різні комісії до праці над підготовою IV Конгресу. Одні вже почали працювати, а другі щойно збираються. Між ними очікувана — це Комісія Програмова. Вона щоправда є підкомісією Конгресової, але дуже важливою. Тому вона матиме свій осідок у Нью-Йорку, а не як Конгресова у Філадельфії.

Над програмою Конгресу все ще багато спорів. На Нарадах Управи 14-го і 15-го листопада 1981 р. намалювано в загальному цю програму. Відкриття Конгресу відбудеться в четвер увечорі, щоб стягнути якнайбільше публіки. Тоді після вступної промови почесної голови, відбудеться представлення заморських делегаток і промова представника Світового Конгресу Вільних Українців. Невелика мистецька програма завершить цю святочну зустріч.

У дальших днях ітиме Конгрес своїм ходом. Першого дня відбудеться звіт Екзекутиви, запити й панель на тему зв'язків СФУЖО. Це є тепер найбільш важлива ділянка праці СФУЖО й її треба вяснити, насвітливши справу з різних боків. До цього панелю запросимо найбільш досвідчених працівниць з наших складових організацій і з-поза них.

У суботу радитимуть комісії наших референтур: програмово-організаційна, культурно-освітня, народнього мистецтва, суспільної служби і виховна. Вестимуть їх референтки, а доповіді виголосять

членки комісій чи запрошені гості. Ідеться про те, щоб дістати напрямні на майбутнє, що пізніше скрісталізуються у резолюцію Конгресу.

Того ж дня відбудеться ще один важливий панель. Це буде тема, якою ми всі глибоко цікавимося. Всі ми з тривогою і щастям думаємо про жінку України. Яка вона, до чого змагає, чого можна від неї сподіватись? Про це хочемо почути в панелі, що повинен її обговорити.

Того ж дня відбудеться вибір Управи і почесних членок. Увечорі промовить до присутніх нова голова СФУЖО.

Врешті третього дня Конгресу (це буде неділя) зберемося вислухати ще одну тему, яка є підставою нашої дії. Це буде доповідь або панель на тему української родини. Ми є в другому році Декади Української Родини і ввійшли вже доволі глибоко в цю ділянку. Від цієї теми залежить також гасло нашого Конгресу, яке вже устійнене. Воно звучить: *Бережимо українську родину — вона є основою народу.*

Пізніше буде ще схвалення резолюцій і закриття Конгресу.

Такий є план Конгресу, ухвалений на Нарадах Управи. Програмова Комісія не змінить багато в ньому, хіба що урізноманітнить його. А головне — візьметься за виконання, чого всі від неї чекаємо.

У 90-ЛІТТЯ БЛАЖЕННІШОГО КОНГРЕСОВА КОМІСІЯ

У 90-ліття Блаженнішого Патріярха відбулося в Римі врочисте вшанування цієї події. В день народження 17-го лютого відслужено Архиєрейську Службу Божу з участю Ювілята, а по полудні того самого дня відбувся спільний обід наших Владик разом із прочанами. Управу СФУЖО репрезентувала Дарія Бойдуник, фінансова референтка, яка й передала Кир Йосифові щирий привіт від усієї Управи.

Дня 9-го березня 1982 р. відбулось перше засідання Конгресової Комісії. Його скликала голова Комісії д-р Наталя Пазуняк. Прибули також її заступниці — Наталя Даниленко (СУА) і Люба Сілецька (ОЖ ОЧСУ). Голова, відкривши нараду, з'ясувала завдання Комісії, а саме підготову самого Конгресу. В тій цілі створено ряд підкомісій, що мають зайнятися поодинокими ділянками його. На першому місці стоїть Програмова Комісія, яка матиме свій осідок у Нью-Йорку. Дальше йдуть — підкомісія нарад, яка пильнуватиме перебігу самого

Конгресу. Потім підкомісія преси, яка виготовлятиме під час Конгресу пресові звітлення. Підкомісія виставок подбає про цікаві виставки, а саме — виставку жіночої преси, цінної української вишивки і кераміки. Підкомісія гостинности буде дбати про потреби делегаток, особливо тих заморських. Врешті дуже важлива підкомісія бенкетова, яка подбає про програму бенкету і розміщення гостей. А накінці ще одна підкомісія, яка завжди потрібна, а саме — фінансова, що дбатиме про фінансову його сторінку. Присутні обговорили завдання кожної підкомісії і намітили осіб до них.

ЗМІНА ПРИМІЩЕННЯ КАНЦЕЛЯРІЇ СФУЖО

З огляду на постанову продажу Дому СУА у Філадельфії, Екзекутива СФУЖО розглянула за новим приміщенням для своєї канцелярії. Таке приміщення знайшла в будинку Української Щадниці при Ліндлі Евно. Вже незабаром канцелярія СФУЖО перенесеться туди для свого урядкування.

ОУЖ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Дня 15-го листопада 1981 р. відбулись Загальні збори Організації Українських Жінок Великої Британії в Ноттінгемі. Із звіту голови й інших членок Гол. Управи ми довідалися про працю, виконану в 1979-1981 рр.

Голова відвідала багато гуртків з доповідями, чи то з нагоди їхніх загальних зборів чи запрошена на імпрези. Виступила з доповіддю на Святі Жінки-Героїні в Аштоні, Ольгами і Манчестері. У Брадфордї промовляла на тему "Українська жінка в будові української держави", а в Галіфаксі на тему "Свята Покрова". Є головою Оборони Українських Політ. В'язнів у Манчестері, членом Комітету Етнічних Груп у Манчестері і членом Екзекутиви Стендінг Вимен'с Конференс там же. Допомогала у новому влаштуванні Музею ім. Алли Горської та в налагодженні канцелярії ОУЖ у Домі СУБ у Манчестері.

Секретарки, Дарія Федик і Зеня Мітчел оформлювали протоколи й об'язки та інформативні листки. Проводили листування з членами Гол. Управи і Гуртками.

Скарбничка Параскева Семак подала число Гуртків, яке зросло до 35. Нових членок прибуло 36, з них 23 молоді. Грошевий оборот Гол. Управи виносив 7,862 ф.

Організаційні референтки: С. Боднар і Оксана Биба зорганізували дві забави, з яких прихід був призначений на цілі Музею. Культурно освітніми референтками були Марія Скрипець і Кухта. Вони розсилали доповіді до Гуртків і підготовляли збірник із матеріалами для Гуртків. Редакторка жіночої сторінки Ніна Марченко, щомісяця видає її в рамках "Української Думки". Брала участь у нарадах Гельсінкської Групи в Мадриді. Референтки зовнішніх зв'язків виступали з доповідями перед англійською публікою. Марія Ткачук взяла участь у Світовій Жіночій Конференції

в Данії разом із Марією Скрипець. Про суспільну службу звітували референтки, Віра Загаєвич і Ірина Шмондрак. Відвідували хворих і розсилали запитники до Гуртків. Референтки народного мистецтва, Віра Дяківська, Ольга Ратич і Марія Карапата, завідувача Музеєм, працювали над упорядкуванням Музею, курсом шиття української блюзки і каталогуванням предметів. На Світову Конференцію в Данії представниці привезли з собою предмети з Музею для декорації нашого станку.

До нової Головної Управи вибрано: Анастасія Остап'юк — голова, члени — Б. Крушельницька, К. Скрипець, Д. Федик, З. Мітчел, П. Семак, О. Стецик, М. Кухта, Л. Ткачук-Молой, Н. Марченко, А. Широка, О. Кудла, В. Загаєвич, І. Тернова, С. Марусяк, В. Дяківська, А. Борщ, М. Карапата, А. Стецик, М. Ткачук, П. Гренжер, С. Боднар. До Контрольної Комісії ввійшли: В. Гринюк, М. Шанайда, Я. Стадник, Г. Стасів.

ЕМБЛЕМА КОНГРЕСУ

Емблему Конгресу Екзекутива СФУЖО замовила в мисткині Христі Зелінської. Цей рисунок буде вміщений всюди — на жетоні, на листівці, на програмі і на всіх виданнях, пов'язаних із Конгресом. Довкруги рисунку буде напис скороченого гасла — Українська родина — основа народу.

ЗВІТИ ДО КОНГРЕСОВОЇ КНИЖКИ

З нагоди Конгресу СФУЖО буде видана Конгресова Книжка з переглядом праці за п'ять років. Перебіг праці СФУЖО подасть д-р Наталя Пазуняк. Окрім того кожна складова організація повідомлена про те, що може подати перегляд праці за 5 років. Свої звіти надіслали вже — Український Золотий Хрест, Об'єднання Жінок ОЧСУ, обидві з США, Організація Українок Канади ім. О. Басараб, Організація Українських Жінок із Вел. Британії, Товариство Українських Жінок ім. Олени Теліги, Союз Українок Австралії. Інші складові організації заповіли, що пришлють, а саме — Союз Українок Америки, Союз Українок Аргентини, Організація Українок "Відродження" з Аргентини. Радимо якнайскоріше прислати, бо друк книжки забере багато часу.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 1-го березня 1982 р. українська громада в Торонто провела на вічний спочинок бл. п. **Марію з Рудих Солонинку**. Зі щирим жалем прощало її українське жіноцтво, як довголітню провідну одиницю у своїй організації. Марія Солонинка народилася 1912 р. у Тернополі в патріотичній родині Рудих. Тут вона закінчила гімназійну освіту, а вищий торговельний курс у Львові. Ще молодію дівчиною була членкою різних товариств, як "Сокіл", "Відродження" і "Молода Громада". Як членка Пласту "Дністрянки" відбула водний табір у Монастирку над Дністром. Окрім того — і це найголовніше — належала до ОУН і тому в 1937 р. її заарештували й засудили на три роки в'язниці. Вибух війни звільнив її з арешту і в тому ж році вона одружилася з Василем Солонинкою. Господь Бог обдарував подружжя трьома дітьми, в великій мандрівці на захід вона втратила двоє з них від бомб. Це було великим горем для їхніх батьків, тим більше, що й вона була важко потурбована. В дальшій дорозі подружжя опинилося в Канаді, спершу в Монреалі, а пізніше у Торонто. Тут їм народилося ще двоє дітей — Калинка й Орест. Рівночасно Марія пильнувала й громадської справи. Стала референткою жіноцтва в Лізі Визволення України і головою її, коли створилось Об'єднання Жінок. Редагувала жіночу сторінку в "Гомоні України", в 1965 р. стала заступницею голови СФУЖО. У Фінансовій Комісії СФУЖО репрезентувала свою організацію від початку.

Із нею втратили ми віддану матір і визначну громадську одиницю. Вічна їй Пам'ять!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДОПОМОГОВИЙ ФОНД

Світова Рада Суспільної Служби СКВУ приступила до створення Центрального Допомогового Фонду. Цей Фонд призначений для допомоги потребуючим українцям у цілому світі включно з Україною. Вже давно була мова про його заснування і врешті тепер Світова Рада С. С. приступила до того.

Із проекту статуту, що залучений бачимо, що збіркові кампанії Фонду будуть переводитись у різних напрямках. На першому місці стоїть кампанія "Допомога ближньому", яку

Докінчення на ст. 23

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XXXIX

APRIL 1982

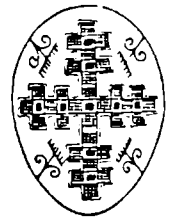
EDITED BY A. H. Sawyckyj

CHRYSTOS VOSKRES! CHRIST IS RISEN!

With this joyful Christian greeting, Ukrainian people the world over welcome each other in the season of Christ's Resurrection. The message of Easter is love, faith and the victory of the spirit over death, cruelty and oppression. Easter is a time to begin anew, with fresh hopes, dreams and aspirations.

We send our members joyful greetings for a season and a year in which their personal and organizational dreams and goals will be fulfilled. With love for our Maker, for each other, and for all mankind, let us reach out in Easter's spirit of love and self-renewal.

The National Board of UNWLA

Viewpoint

UKRAINIAN SCHOOL FOSTERS CHILD'S UKRAINIAN IDENTITY

by Halyna Kutko

There are many factors that come into play in forming our children's sense of 'being Ukrainian.' Their Ukrainian identity is fostered through the family, through Ukrainian schools, through the Ukrainian church, and through Ukrainian youth organizations. All of these factors are important. But here I shall limit myself to discussing the role of Ukrainian schools in nourishing our children's Ukrainian identity.

First, by way of introduction, let me say that by school age, a child raised in a Ukrainian family should not only speak fluent Ukrainian, but should also have been taught religious and moral principles, respect for their Ukrainian culture and tradition, and pride in their ancestry. To achieve this result, parents should inculcate a love of the Ukrainian language in their children — they should sing Ukrainian songs to them, tell them Ukrainian stories, read them books with attractive folkloric illustrations. A child raised in this spirit gladly goes to a Ukrainian kindergarten or school. And parents should at all cost enroll their children in Ukrainian schools, where the children will develop their store of Ukrainian knowledge built up in the family.

As a Ukrainian Saturday school teacher, I am painfully aware that the children who come to Ukrainian schools are not all the same. There are those who speak Ukrainian well, recite poems, sing songs, know how to express themselves. And then there are those who barely

speak Ukrainian, whose parents sent them to Ukrainian school to pick up all the Ukrainianism that was absent in the family. A child who is raised in an exclusively American environment, who has only American friends, who spends hours in front of the TV can't possibly master the Ukrainian language if her parents do not speak to her in that language.

We cannot let our children be only "Saturday Ukrainians," because this is a losing proposition! Our children are assimilating rapidly. This is not a negative statement, it's simply a fact of life. They were born here, live in an American environment, go to American schools. In the U. S., it's easier to be an American than a Ukrainian. To be a Ukrainian takes special effort, time and great enthusiasm. Usually the enthusiasm is exclusively the parents' — the children often do not share it. "Why do we have to do all this extra studying?" they ask. They don't understand the need for it, and probably won't appreciate it until they have matured.

The aim of the Ukrainian school is an ambitious one, sometimes impossible to fulfill. If a child comes to school with a Ukrainian foundation built by the family, then the teacher can begin to systematically work with the child and increase her knowledge year by year. But if a child comes to the school with no firm foundation, then she's a hard nut to crack.

Knowledge about Ukrainian community life, history, geography, culture and literature builds a child's strong

NEW ABOUT THE UKRAINIAN WOMEN'S CONFERENCE: "UKRAINIAN WOMAN IN TWO WORLDS"

In last month's issue of *Our Life*, we talked about the ways in which UNWLA members, and in fact any interested Ukrainian women, could share in the excitement of preparing for a really *different* women's event: The Ukrainian Women's Conference on October 2-3, 1982 at Soyuzivka. Let's see what the response has been:

■ **Questionnaire:** A questionnaire to assess women's interest in the Conference as a whole, and in specific topics, was published in the January and February issues of *Our Life*. Questionnaires were also sent to women on the Organizing Committee's mailing list. The response has been terrific. Highest on Ukrainian women's list of priorities, according to the first one hundred questionnaires that came in, is the preservation of Ukrainian tradition, language and institutions. The women who responded, (most of them in the age category 31-45), work in a variety of fields: teaching, nursing, law, administration, academia. Many are homemakers; a few own their own businesses. Many of the respondents indicated they would be attending the Conference.

A friendly reminder: Did you fill out a questionnaire? If you haven't gotten around to it yet, why not find it in your January or February issue of *Our Life*, fill it out and send it in? Even though program planning is already in progress, we'd still love to hear your comments and thoughts on the suggested topics.

■ **Feedback:** The questionnaire has been a great source of feedback to members of the Organizing Committee. How can we know the problems and issues that trouble you most unless you write and tell us? Many women did just that, adding their suggestions and remarks to the bottom of their questionnaire, or attaching separate letters. Here are just a few of the enthusiastic comments that have come in:

"I can't wait!" wrote Christine Kyj Pluta of Brookhaven, Pa. Oksana Piasecky of Duxbury, Mass. added a letter which begins: "Congratulations for this excellent idea, which is long overdue."

Remember, share your thoughts with us. The Conference can only be what Ukrainian women make it, and the time to let us know is *now*. We would love to use your comments in future publicity releases about the Conference, and to use your photo

Ukrainian identity. To give the child this knowledge requires not only unceasing effort by the teacher, but also by the student, and the moral support of the parents.

Sometimes there are problems with teachers. We have few qualified teachers, and even fewer with training in Ukrainian studies. Not everyone who wants to teach has the pedagogical skills and knows how to teach. A good teacher not only knows how to convey his knowledge to his students, but also motivates them to study. It's important to fulfill lesson plans, but also make the student aware that Ukrainian cultural life is flourishing, that there is always the opportunity to visit a museum, an art exhibit, a concert or an interesting lecture. Ukrainian youth should also be interested in the Ukrainian press, read about events in our community, about achievements by successful Ukrainians. The teacher should also inform the student about events in Ukraine, about the Russification of Ukrainians, about the dissident movement. In such conversations, youth matures, forms its own ideas, and begins to think of itself as Ukrainian.

It's easy for our children's friends to say "I'm

as well. If you send in a black-and-white photograph of yourself along with your comments we'll be glad to use this material where appropriate.

■ **Volunteer:** That's exactly what many women have done. Lillian Pavlichko of Rochester, N. Y., wrote "I'm ready to help in any way I can." Victoria Malick of Silver Spring, Md. attached a note to her questionnaire, in which she said in part: "I'm delighted that such a women's conference is taking place, and I'm ready to help."

That's the spirit, ladies! The Ukrainian Women's Conference should be a joint effort by all Ukrainian women, and reflect their interests and capabilities.

■ **Mailing List:** It's growing by leaps and bounds! The original purpose of having a direct mailing list was to publicize the Conference to women who may be out of touch with the Ukrainian community and Ukrainian press. Do you know of anyone who would be interested in attending (or just knowing about) the Conference, but who probably does not read *Our Life* or other Ukrainian publications? If so, send us her name, and we'll gladly keep her up to date on latest Conference developments. (If she's an avid reader of the Ukrainian, or English-language Ukrainian press, she'll get the same information in the press as she will through our mailings). Our address is: Ukrainian Women's Conference Organizing Committee, 108 Second Ave. N. Y., N. Y. 10003

Ukrainian women! Let's hear from you!

Ukrainian Women's Conference
Organizing Committee

OOPS!

We would like to correct a typographical error which occurred in last month's *Viewpoint* column about the Olena Lototsky Fund. The last sentence of the second-to-last paragraph should read: "Olena Lototsky's frequent visits to the Branches were **not only geared** to activate the membership, but also to acquire much-needed funds for the organization."

American," because they are Americans living on their own soil. Our youth must have some feeling for Ukraine, her language and culture, in order to say "I'm Ukrainian," and mean it. It won't suffice that their mother and father tell them to say it! Ukrainian youngsters do not find it difficult to be Ukrainians among Ukrainians, but without a strong identity they may feel uncertain in an American environment, where an uninformed teacher may tell them that they are Polish or Russian.

One of the important tasks of the Ukrainian school, family or youth organization is to assure Ukrainian youth of its identity. In a slow and methodical process, through imagination and commitment by parents, counselors and teachers, our children find their identity, their character and become aware citizens. They grow to love and respect their own tradition, and value the traditions of the cultures around them.

Halyna Kutko, a mother of two, lives and teaches music part-time in Mahwah, N. J. Her Saturdays are devoted to teaching the senior class in Ukrainian school in Passaic, N. J., where she also directs two choirs.

PASKA — AN EASTER TRADITION

by Ivanna Zelsky

Many of the Ukrainian folk traditions which are celebrated around Easter go back to pre-Christian times. Traditional Easter baking is one of these. The baking of the Easter Paska, such a popular tradition in Ukraine, has been transplanted across the sea wherever Ukrainians have settled.

A traditional Ukrainian housewife was always very concerned about baking an attractive Easter paska, and some still are today. Until recently, there was not much interest among young Ukrainians living abroad in Easter baking. But times have changed, youth is seeking its roots, and the tradition of the Easter paska is coming back into its own.

There are many tried-and-true recipes for Easter paska. But its most important feature is the decoration made of dough, which can attract the admiring of one's neighbors and friends at Easter. Paskas are baked large, so as to accommodate all these decorations. Earlier, these decorations had their symbolic meaning, but gradually the understanding and remembrance of these symbols is being lost.

A cross (square) with curled corners occupies the center of the paska. Around it are placed pine cones, stars, birds, — all made of dough — with a braided trim around them. Not many housewives today know how to make these intricate decorations. That is why the most frequently seen decoration on a paska is a simple cross. Toothpicks are used to attach the decorations to the paska (in the old days, they used twigs from the pussy willow).

Experienced housewives, who know how to make the decorations of dough, transmit this knowledge to younger women only sporadically. Sometimes they

Паска з найбільш вживаними символами. Пекла Ірина Кашубинська, Клівленд.

Світлина з виставки обрядового печива. Український Музей 1977 р. Світл. В. Грицин.

Easter bread "Paska" with traditional symbolic designs.

organize baking courses, and sometimes they sponsor baking contests before Easter for the most attractive paska. Those who don't have the time or patience to bake their own Easter Paska need not do without — they can buy one! Whether homemade or store-bought, this traditional bread is found on the table of every Ukrainian family at Easter time.

Today, our Easter is celebrated differently than it was in the Old Country. But let's try to preserve some of these ancient traditions, such as the art of baking paska, from the encroachments of modern life.

UKRAINIAN EASTER BREAD — PASKA

4 eggs
1/2 cup sugar
5 cups flour
1 square fresh yeast or 1 package dry yeast
1 tspn. salt
1 tspn vanilla
1/2 lb. margarine or butter (may be half butter and half margarine)
1 can Carnation's condensed milk
water for dissolving the yeast

Combine sugar and shortening, add 3 whole eggs and 1 egg yolk. Dissolve yeast in warm water, then add to the mixture. Add flour, a little at a time, and knead. While kneading, slowly add milk to which the teaspoon of vanilla has been

added. Continue kneading until the dough no longer sticks to your hands (Approximately 1/2 hour). Place the dough in a warm spot and allow it to rise to twice its original size. Grease two 9 x 4" cake pans. Divide the dough into the 2 pans, leaving some for the ornamentation of the paskas.

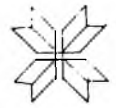
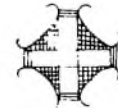
Transfer the dough to be used as ornamentation onto a bread board and knead, adding more flour. Then roll the dough into rolls. The thicker roll will be used to form the crosses on the bread. The thinner rolls may be braided or else 2 rolls may be twisted into a rope — these will be used to form a border around the paska. Also make a few dough balls which will be placed at the foot of the larger

center cross, as the "tears of the Mother of Christ". Spread the remaining egg white on the 2 decorated breads.

Bake at 350° for 45 minutes. Since each stove is slightly different, the temperature and the baking time may need to be slightly adjusted.

Note: From my personal experience, I know that thicker dough, thinned toward the end of the kneading is lighter than dough which is thickened toward the end. Therefore, I use this method in the above recipe.

A. Syvulak
translated by M. Jarymowycz
from "Our Life," March, 1973

HEALTH & WELL-BEING

By Dr. Maria Motyl

SMOKING CAUSES 30% OF CANCER DEATHS

Recently the Surgeon General of the U. S. issued a strong indictment of cigarette smoking. At a press conference Dr. C. Everett Koop said that at least 30% of all cancer deaths can be attributed to cigarette smoking. Smoking is not only the major cause of cancer of the lung, larynx, oral cavity and esophagus, but may also contribute significantly to bladder, kidney and pancreatic cancers.

Overall cancer death rates are directly related to the number of cigarettes smoked — smokers who consumed more than one pack a day are three times as likely to die of cancer as nonsmokers. With the use of two or more packs a day, the risks of developing lung cancer are 15-20 times greater in smokers than in nonsmokers.

Since World War II women have begun to smoke in increasing numbers. The report postulated that lung cancer will soon surpass breast cancer as a cause of death among women. (so, you have *not* come a long way, baby! Just the opposite.)

The Surgeon General's report also examined the effect of smoke on non-smokers, citing three studies: in the U. S., Greece and Japan. Two studies found an elevated incidence of lung cancer in non-smoking women whose husbands smoked, but the third study gave equivocal results. Additional work will be centered on this area.

Finally, the Surgeon General's report stated that quitting smoking reduces the risk of cancer dramatically. It also suggested that anyone wishing to quit smoking do it "cold turkey" rather than gradually tapering down, as the former method appeared to be more effective in the long run.

TEST TUBE BABY HELPS INFERTILITY

In 1978 medical history was made with the birth of Louise Brown, the first "test tube baby." The method by which Louise Brown was conceived is designed to overcome the inability of some women's Fallopian tubes to transport to the uterus the egg cell released each month from the ovary. (Fertilization normally occurs en route, as sperm and egg meet in the tube).

While this problem is not the major cause of infertility today it is estimated that as many as 500,000 American women are not able to conceive because of this condition. Those who choose to take the "test tube" approach to conception are first treated with a substance that induces maturation of more than one egg cell. A hormone is then administered to control the time, 32 hours later, when the eggs are ready to be removed. Egg removal takes only a few minutes.

A hollow needle is inserted through the abdominal wall and the egg cell is removed from the surface of the ovary. The egg is then incubated in a special medium in a laboratory dish for several hours. The sperm from the husband is added and after 12-23 hours the egg is examined. If fertilization has occurred, further incubation of the embryo takes place until it has subdivided into 4-8 microscopic cells.

The embryo is then blown into the womb through the cervix where it is hoped that it will attach and develop normally. Birth occurs nine months later.

Some controversy surrounds this procedure. Since only normally developing embryos are inserted into the womb, critics contend that discarding the rest is equivalent to abortion. Nonetheless, the procedure of in vitro fertilization can be very beneficial to many couples unable to conceive.

DEPRESSION'S LINK TO GENES STUDIED

Approximately 1 to 2% of the U.S. population is annually afflicted by depression. University of Rochester doctors have recently confirmed that at least some of these cases may have a genetic base.

This is not the first time that a genetic role in depression has been demonstrated. It was observed, for example, that if an identical twin suffered from depression, there was a 57% chance that the other twin would also, but only a 14% chance if the twins were non-identical or fraternal. Furthermore, it was noted that children who developed depression after adoption proved to have natural parents with an abnormally high rate of such disorders.

The studies conducted recently at the University of Rochester analyzed blood samples from victims of depression and members of their families. Results showed that genes on chromosomes 6 (humans have 22 pairs of chromosomes for general functions and one pair of chromosomes to determine the sex of the person) make a major contribution to susceptibility to depressive illness. They predispose some people to develop it, probably under environmental influence.

This finding is particularly interesting as it will allow for the possible early detection of persons at risk of developing depressive illness. In the future, it may be possible to more clearly identify those factors responsible for this susceptibility.

Докінчення: СФУЖО

будуть переводити наші Церкви в часі Різдвяних свят. Дальшою збіркою є "однодолярова" кампанія, що має обняти всю нашу громаду від найменшого до найстаршого. Ця кампанія допоможе нам зладити перепис українців, що живуть розкинено по цілому світі. У лютому, березні і квітні буде переводитись головна кампанія серед професіоналів, підприємств і фінансових установ. Врешті ще слід згадати кампанію записів і збірок з нагоди особливих подій.

Представницею СФУЖО до центральної дирекції Фонду, Екзекутива СФУЖО йменувала Наталію Іванів, референтку суспільної служби.

In commemoration of the 10th Anniversary of the death of **MARY CHUMA** on April 16, 1972, a pioneer member of UNWLA Branch 3, a contribution of \$100. is made in her memory by her daughters Rosalie Polche and Natalie Chuma to the "Helen Lototsky Fund."

ROSALIE POLCHE
UNWLA Branch 72

ШКІДНИКИ У ВАЗОНКАХ

Нат.

Проблема з шкідниками квітів у вазонках є в тому, що вони непомітні. Раптом у рослини листя бронзовіє, стає липким, опадає, а то й рослинка зовсім перестає рости. Щойно тоді зауважується заподіяну шкоду, яку не завжди вдається направити.

Звичайно ті шкідливі комахи вносимо до хати з новопкупленими вазонками. Це бувають також залишки з минулої осені, коли ми перенесли вазонки знадвору в хату. Хоч як старанно вони були вимиті восени, однак десь там під листком, куди не сягнула вода, зробили собі житло мшиці, жучки, павучки, мушки, чи інші вороги рослин. Тепер, коли в хаті сухе повітря, вони масово розмножуються.

Є такі комахи, що складають свої яєчка в землю у вазонку, і їх не легко позбутися. В такому випадку найкраще рослину пересадити до нової землі. Це треба зробити так: дуже уважно, щоб не ушкодити корінчиків рослини, витягнути її з вазонка, легесенько обтрясти землю, а корінь помити у воді, додавши дуже малу кількість плинного мила (такого, якого вживаємо до миття посудини), виполоскати коріння чистою водою та посадити до чистого вазонка з свіжою землею.

Щоб винищити яєчка шкідників у землі в вазонку, можна скроплювати хемічними розчинами, які купуються в крамницях з квітами. Можна теж, якщо в хаті багато курців, намочити попіл з цигарок та недокурки з тютюном в малій кількості води та тим підливати вазонки. Цей спосіб вимагає довшого часу, щоб знищити комаху в землі.

Як зауважити шкідників на рослинах у вазонках? Саму комаху голим оком важко побачити, але коли добре приглянутися до листків то можна побачити, що на них появилися маленькі темні цяпки-плямки — це червоний

павучок. Інший шкідник розтягає тонісіньку ниточку на листках, що виглядають ніби припорошені. Є ще такі манюсенькі мушки, яких дуже тяжко бачити. Щоб переконатися чи вони справді живуть з рослини треба взяти листок білого чистого паперу і над ним добре потрясти рослину. Коли близько приглянутися до цього паперу, можна зауважити повно малесеньких чорних крапок — це мушки, що живляться рослиною.

Ще інший шкідник, який часто занаджується до африканських фіялок. Свої яєчка складає на листку і прикриває немов малюсенькими кусочками білої мокрої вати.

Найбільшим ворогом цих шкідників є вода. Отже, щоб їх позбутися треба листки рослин часто оприскувати водою, а коли вже цих "ворогів" намножить багато треба рослини добре мити водою з милом, особливу увагу присвятити спідній стороні листка, потім ще виполоскати чистою водою.

Комашки, що виглядають як шматочки білої вати на листку можна усувати ватою на паличку т. зв. "Q-tips" замоченим у алькоголь "rubbing alcohol".

Найтяжче позбутися шкідника білої мушки "white flies". Це є мушки, які розмножуються страшенно швидко і переносяться з квітки на квітку. Яєчко цих мух прикрите якби восковим диском і пересічне скроплювання хемічними розчинами їм зовсім не шкодить. Треба знайти такий розчин, що у ньому були б складники "resmethrin" і "tetramethirin". Цим треба скроплювати від 7 — 14 днів. Якщо в хаті є великий вазонек який неможливо переносити, а потрібно його скропити та не хочемо, щоб роса хемікалій розносилася по хаті, найкраще на вазонек наложити великий пластиковий мішок (такий, в якому приносимо речі від чищення одягу) і тоді добре скропити.

ПЕРЕДСВЯТОЧНЕ

Нат.

Недавно в щоденнику "The New York Times" була стаття п. наг. "Judging Quality: Expert's Tips", що відносилася до свіжості яєць, які купуємо в споживчих крамницях.

Автор цієї статті радить, що коли купуємо яйця, слід пуделко відкрити і переглянути чи на шкаралупці яйця нема тонесеньких як волоски притемнених жилок, якщо є то це ознака несвіжості.

Коли взяти до рук свіже яйце, то відчувається, що воно повне, тяжке і не калатає в шкаралупці. Яйця, що стоять довго на полицях холодильників, з часом втрачають свою вогкість, немов висихають усередині, втрачають також carbon dioxide, що впливає на смак яйця.

Вартість яєць не можна судити по їх розмірі.

Великі яйця зносять старші кури. Молодші кури зносять менші яйця, на них шкаралупка є грубша, більше охоронна і густішої якості. Наприклад, яйця великі т. зв. "jumbo" ніколи не дістають стандарту першої якості т. зв. "AA" якості. Хоч властиво у продавці ці яйця найдорожчі.

Коли питалися 18 професійних перепродавців (dealers), які яйця вони затримують (для себе приватно) для власного харчування, то вони лише часом їдять яйця т. зв. "extra large" але ніхто з них для себе, яйця розміру "jumbo" не забирає.

Кольор яєць не робить різниці. Яйце біле чи жовте, якщо свіже смаком однакове.

Щоб переконатися чи яйце справді свіже, можна застосувати таку старомодну спробу: змішати 2 ложки соли з двома горнятками води і туди вложити сире яйце. Якщо воно дуже свіже, тяжке і впаде на дно посуду з трішки піднесеним одним боком. Коли менше свіже, затримається у воді в позиції догори вершком (вертикальній). Якщо яйце вложено до соленої води вистає понад поверхню води це є ознакою, що яйце не є свіже.

Експерти радять, щоб переховувати яйця у холодильниках. Слід їх складати округлим вершком до гори, а я завжди це робила зовсім противно.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД З ВЕЧЕРНИЦЬ ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ

46-ий і 47-ий Відділи СУА в Рочестері традиційно вже беруть участь в організуванні вечериць "Червоної Калини". Відбулися вони 6-го лютого 1982 р. Частина доходу в сумі 50.00 дол. призначено на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Щиро дякуємо,
Редакція і Адміністрація "Нашого Життя"

ВИШИВАНА СЕРВЕТКА

Рисувала Марійка Винницька

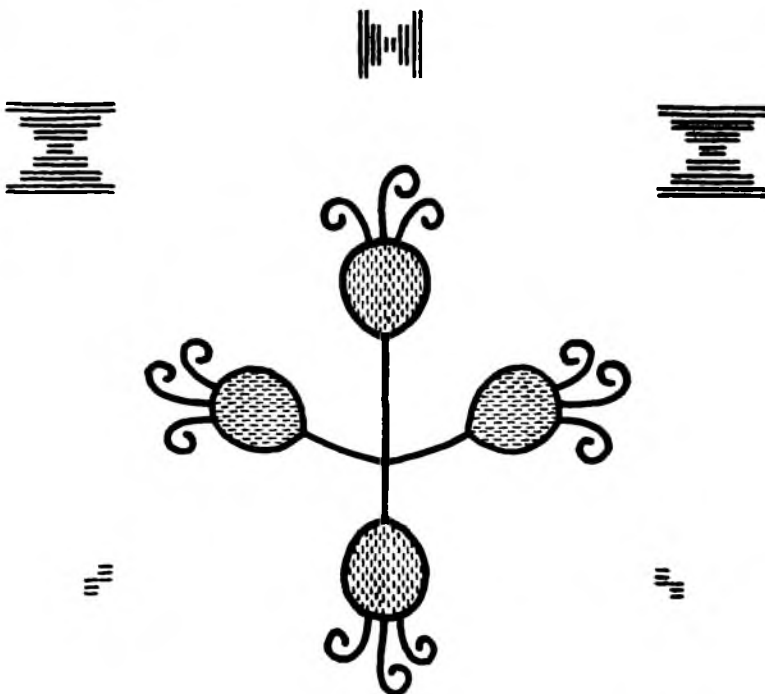
Поміж вишиваними композиціями в надбанні Мирослави Стахів знаходиться ця вишивана серветка. Орнамент уложений на взір української хустини. Відповідно угруповані додатки до нього, як покидані дрібнички й обрамування.

Головний мотив — це гілка з ягідками. Вона однакова для цілої серветки, але через різне уложення виглядає інакше. І так по середині серветки гілка покладена рівно, як на рисунку. А в кутах серветки вона уложена скісно й через те виглядає інакше.

Виконання вишивки. Рисунок гілки наложити на полотно при допомозі кальки до шиття. Тоді обводити контури гілки стебловим швом. Середину ягідок покрити дрібними стібками. У площині серветки в середині вмістити невеликі мотиви, вишивані качалочкою. Качалочка — це рівне настилування що нанизує вишивання рядами біля себе.

Серветка обведена заверненим рубцем, а він закріплений поперек того хрестиковим зикзаком.

Колір вишивки. До вишивання серветки слід користуватись вишневим кольором Д. М. Ц.

ПОДЯКА

Членам 22-го Відділу СУА в Чікаго складаю щирю подяку за співчуття по втраті моєї найдорожчої Мамці, за чудовий кіш квітів на похорон та за пам'ять про неї через довгі роки тяжкої недуги.

В пам'ять моєї **найдорожчої Мамці** складаю 30.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Ольга Дробоцька

Цією дорогою складаємо найширшу подяку авторці Іванні Савицькій за її надзвичайно цікавий і милий авторський вечір, з яким вона виступила в нашій громаді. Неприйнятій гонорар 25.00 дол. складаємо на Видавничий Фонд СУА.

Управа і членки 99-го Відділу СУА,
Вотервліт, Н. Й.

УВАГА!

Просимо в усіх нотатках та дописах до "Нашого Життя" виразно писати імена і прізвища друкованими літерами.

Адміністрація і Редакція

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

ХРОНІКА ЗА 1981 Р.

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА	ПРЕСОВА	ЧЛЕНКИ	СХОДИНИ УПРАВИ	ШИРШІ СХОДИНИ
10-ий ім. Лесі Українки	Філядельфія	Ростислава Матла	Олімпія Гайдучок	40	4	6
11-ий ім. Княгині Ольги	Трентон	Ярослава Лабка	Дарія Самотулка	28	2	9
13-ий Улини Кравченко	Честер	Емілія Павлюк	Тамара Рац	35	1	7
20-ий ім. Олени Теліги	Філядельфія	Лідія Дяченко	Марія Харина	31	?	10
41-ий ім. Лесі Українки	Філядельфія	Марія Ганіна	Наталія Вайда	14	2	8
43-ий ім. Олени Пчілки	Філядельфія	Ірена Гаврилів	Анна Суха	65	3	7
48-ий ім. Ольги Кобилянської	Філядельфія	Іванна Пенкальська	Катруся Михайлюк	24	1	7
54-ий ім. 500 Героїнь	Вілмінгтон	Лідія Гарванко		29	8	9
59-ий	Балтимор	Анна Стельмах	Раїса Зелінська			
78-ий ім. О. Степанів	Вашінгтон	Мотря Слоневська	Ярослава Оришкевич			

ПРИЄДНАЛИ НОВИХ ЧЛЕНОК:

11-ий Відділ — Марію Сенік і Ірину Скрипчук (2).

20-ий Відділ — Марію Касіян, Христю Мартинович, Тамару Петришин і Ольгу Сас. (4).

41-ий Відділ — Катерину Копанейко (1).

На сходинах Відділів обговорювано та відчитувано інструкції й обіжники з Головної та Окружної Управ. Відділи вирівняли всі свої фінансові зобов'язання. 10-ий, 20-ий, 48-ий і 59-ий Відділи співпрацювали з УККА.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ДІЛЯНКА:

На ширших сходинах Відділів прочитувано реферати, новелі, оповідання, членки оглядали фільми і прозірки з подорожей.

10-ий Відділ: "Привіт Матерям"; д-р Михайло Яремчишин виголосив доповіді — "Артеріосклероза", "Тиск крові й його причини", "Остеопорозис у жінок в переходному віці". Мирон Утриско висвітлив прозірки з подорожі — "Париж, Рим, Греція" та "Подорож до Мехіко".

11-ий Відділ: "Олена Теліга" — Ярослави Лабки та "Леся Українка в родинному колі" — Дарії Самотулки.

13-ий Відділ: На сходинах відчитувано статті на біжучі теми і один реферат про життя й творчість Лесі Українки.

20-ий Відділ: На сходинах Лідія Бульба говорила про огляд новин із преси, Тамара Петришин подала новини. Аня Літинська провела з відповідними поясненнями показ народного вбрання села Сторонибаби, золочівського повіту.

41-ий Відділ: Марія Ганіна читала гарно підготовані та опрацьовані доповіді на різні теми: "Коротка історія Олімпійських ігор", "Українська мова належить до мов велетнів", "Історія України в творах Шевченка, присвячена 167-й річниці з дня народження і 120-річчя з дня смерті", "Коротко про Індію", "На кожний день" — думки і поради Євгена Онацького", "До 60-ліття Миколи Руденка", читання першого розділу поеми "Маруся Чурай" — Ліни Костенко, "Михайло Гайворонський", доповідь надіслана культурно-освітньою референткою Окружної Управи.

43-ий Відділ: Марта Тарнавська прочитала дуже цікавий реферат "Шевченко в англійській літературі", Людмила

Чайківська прочитала гумореску Ганни Черинь "Вакації", нагороджену першою нагородою на конкурсі Окружної Управи, "Свято Матері" — Ірина Ярош, "Свята Ольга" — Ірина Гаврилів, "Українська жінка в модерному світі" — Наталія Оранська, "В пам'ять Лесі Лисак" — І. Гаврилів, "Жінка в наших Визвольних Змаганнях" — реферат Лідії Бурачинської, читала Людмила Чайківська.

54-ий Відділ: Реферат "Як працює наше місто" — Марта Матвійків-Гімбел. Тревелоги: Марія Мурована, Алла Рудавська, Тамара Книгиницька, Лада Гусар.

59-ий Відділ: Доповідь о. Анатолія Булавки на тему: "Суспільно-громадське життя, як лік на депресію", в червні д-р Ніна Караванська доповідала про життєві умовини в советських тюрмах.

ВИХОВНА ДІЛЯНКА:

78-ий Відділ провадить світличку під опікою виховної референтки Марти Базарко. У світличці було 12 дітей. Учительками були Марта Юлейн і Оля Білик, які чергувалися суботами. Світличка відбувала імпрези. Завжди після імпрези була перекуска для дітей і батьків. Світличка має власну касу на покриття видатків для ведення навчання й улаштування імпрез. Довголітній виховній референтці М. Базарко належить велике признание за її віддану працю для світлички у Вашингтоні.

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА:

Відділи влаштовують цікаві, на високому рівні імпрези.

10-ий Відділ: Членки Відділу ходили з "колядою", продавали, як щорічно квіти на День Матері і День Батька, приготували Свят-Миколаївський празничний обід та Великоднє свячене. Брала спільну участь в імпрезі "Розстріляна муза", яку влаштував гурток Книголюбів і 20-ий Відділ.

11-ий Відділ: Найзамітнішою подією Відділу було відкриття власної домівки 11-го та 19-го Відділів СУА в будинку Українського Народного Дому. Вступне слово виголосила голова Я. Лабка, а програму вела Б. Осадца. Добродій Відділу Филімон Калитчук в пам'ять своєї покійної дружини Стефанії, членки 11-го Відділу, покрив

11-ий Відділ СУА ім. Кн. Ольги, Трентон, Н. Дж. Зліва 1-ий ряд: М. Галета, Н. Юрчинська, Б. Осадца, Я. Лабка, Л. Сердюк, Д. Самотулка; 2-ий ряд: С. Повалячек, С. Татомир, Л. Мриглоцька, Е. Панасюк, Ю. Надрага, М. Городиська; 3-ій ряд С. Потоцька, І. Свістель, О. Микитин, М. Віршук, В. Микитин

UNWLA Branch 11, in Trenton, N. J.

кошти малювання домівки та закупив гарне і вигідне устаткування. До успіху цього святкового відкриття чимало причинилися чоловіки союзянок: М. Осадца, І. Микитин та М. Бойцун. Особливими жалобними сходами вшановано пам'ять покійної членки Стефанії Калитчук. Як нев'янучий вінок на її могилу, зложено 100 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Успішно переведено традиційне "печення бараболі" та спільні з 19-тим Відділом "вишивані вечерниці".

13-ий Відділ: влаштував, як щороку, традиційну "ялинку".

20-ий Відділ: влаштував 30-ий з черги "Щедрий вечір". Головною точкою програми, переплітаної колядками в супроводі піаністки Лідії Бульби, була скорочена інсценізація ораторії І. Я. Луцева "Різдвяна ніч", яку виконали молодші й старші члени Театральної Студії Молоді під керівництвом Володимира Шашаровського при активній співпраці Юлії Шашаровської. Членки Відділу під проводом імпрезової референтки Ані Літинської гостили присутніх традиційними йорданськими стравами. Відділ влаштував "Вечір стрілецьких пісень", присвячений композиторові Михайлові Гайворонському, відбув товариську зустріч в гостинному домі подружжя Марії і д-ра Івана Галіїв, де відбувся панель про зовнішні зв'язки. В панелі взяли участь: Лідія Бурачинська, Наталія Пазуняк і Лідія Дяченко. В грудні Відділ влаштував "Ялинку" для своїх членок, які обмінялися подарунками, та "Новорічну зустріч" для членок, їх родин і запрошених гостей.

43-ий Відділ: Восени 1981 року заходами імпрезових референток Людмили Чайківської та Надії Оранської влаштовано дві вдалі імпрези. 8-го листопада відбувся "Літературний вечір" ред. Любови Коленської, а 5-го і 6-го грудня Відділ влаштував "Мистецьку виставку" скульптури мистця Петра Капшученка, малярки Люби Мазяр, графіка Андрія Мадая та кераміка Володимира Королика. Цю виставку названо в пресі виставкою року міста Філадельфії.

48-ий Відділ влаштував "Товариську зустріч" та "День Подяки", обидві імпрези з невеликою, добре підготованою програмою.

54-ий Відділ влаштував "Товариську зустріч" з участю театральної групи Евеліни Белюць та висвітлення фільму

"Українці в світі" В. Кулинича.

59-ий Відділ: Членки почали свою працю, влаштуваючи "Новорічну зустріч" для ширшого громадянства, спільно з 115 Відділом, "Зустріч з Марусею Бек", "Запусний вечір", "Вечір пісні і слова" — мистецький виступ групи під керівництвом Белюць, в грудні виставку картин.

78-ий Відділ влаштував інтересну прогулянку до "Голосу Америки", після чого учасниці ділилися враженнями при полуденку в ресторані.

МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА: УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

Меценатами Музею стали Відділи — 11-ий — Трентон, 13-ий — Честер вдруге меценатом, 20-ий, 43-й, 59-ий, 78-ий — добродіями.

11-ий Відділ влаштував курс писання писанок, яким провела М. Городиська, а М. Віршук з донею Іриною влаштували мистецьку виставку на святі "Дня спадщини".

13-ий Відділ влаштував три виставки українського мистецтва; дві у Вайднер університеті, а одну в шкільній бібліотеці. Тематами виставок було святкування Різдва та Великодня в Україні.

54-ий Відділ влаштував два покази писання писанок — Алла Рудавська, Діана Глинянська, Катерина Глинянська, Марія Пазуняк та виставку українського народнього мистецтва і українську ялинку, якими займалася А. Рудавська, мистецька референтка. Вона теж займалася збіркою і висилкою вкладок до Українського Музею. Відділ влаштував виграш 2-ох серветок, які подарувала Степанія Грицишко і переслав 75 дол. з виграшу до Музею.

8-ий Відділ перевів успішно курс писання писанок для дорослих і дітей. Курс відбувся 22-го і 29-го березня 1981 р. під керуванням Н. Гнатишин, Н. Кормелюк і Л. Фонтани.

СУСПІЛЬНА ОПІКА:

Референтки відвідували хворих, давали допомогу своїм членкам, приносили їм хвилини розради, як теж допомагали особам в інших країнах поселення.

10-ий Відділ вислав до Бразилії 11 посилок, з чого сам оплатив 6, і 10 ярдів матеріалу.

11-ий Відділ розгорнув широку діяльність під проводом референток суспільної опіки Л. Мигоцької та Катрі Ковшевич. Переведено однодоларову збірку серед членок на фонд бл. п. Е. Сташків. Щедру коляду від членок і громадянства призначено на цілі суспільної опіки. Вислано 3 пакки з оджею та книжками до Бразилії і 3 пакунки з оджею та 4 з харчами до Європи. Відділ уділив одно-разову допомогу потребуючій родині, передплатив "Бабусі" "Наше Життя", склав пожертву на Український Народний Дім та на Український Освітньо-Культурний Центр у Філядельфії.

13-ий Відділ: Суспільна опіка подбала про висилку 8-ох пакунків з одягом для потребуючих до Європи та до Бразилії. Для студуючої молоді в Бразилії вислано стипендію 200 дол.

20-ий Відділ продовжував опіку над домом старших в Буенос-Айрес, Аргентина та передплатував "Наше Життя" для "Бабусі".

41-ий Відділ причинився до збірки на пам'ятник Ізидори Борисової та до збірки стипендійного фонду Еви Сташків. Кожного року членки збирають поміж собою на коляду для політ'язнів. Гроші висилають до "Смоლოსкипу". Референтка суспільної опіки Анна Дзівак вислала пакунок з харчами, а один з оджею для потребуючих в Європі.

43-ий Відділ: Заходами референток суспільної опіки Анастазії Жилавої та Кароліни Конрад вислано через ЗУАДК десять пакунків з одягом до Бразилії та Європи. Відділ утримує "Бабусю".

48-ий Відділ — Вислав пакунок до Бразилії, платив "Наше Життя" для "Бабусі" у Франції, тримав зв'язок з колишньою членкою в домі для старших "Вознесінні", часто йшов з моральною і матеріальною поміччю. Дали коляду ЗУАДК-ові та Культурно-Освітньому Центрові та допомогу біженцям з Польщі.

54-ий Відділ допомагав "Бабусі" в Німеччині (120 дол. річно) і передплатував 2 примірники "Нашого Життя". Вислав 7 пачок з одягом до Бразилії. Спакував 60 великодніх кошчків для дітей-калік у "Ду Понт Інститут".

59-ий Відділ вислав пакунки потребуючим в Європі і в Бразилії — 27 пачок. Кошти пересилки виносили 690 дол.

78-ий Відділ: Референтки суспільної опіки С. Дячок і Т. Царик замість оджежі вислали 300 дол. для сиріт у Бразилії.

ГОСПОДАРСЬКА РЕФЕРЕНТУРА:

(10) — Продаж печива. (11) — Господарські референтки Н. Юрчинська і В. Микитин при допомозі членок приготували печиво на різні імпрези та гостили присутніх солодким і кавою на кожних ширших сходинах. (13) — влаштував різдвяний базар, а вліті — пікнік. (20) — зорганізував успішний базар з печивом і квітами. (41) — влаштував традиційний базар перед "Днем Подяки". Господарська референтка Оля Дзундзя при допомозі Катерини Копанейко гостила членок чаєм і солодким. (43) — господарські референтки — І. Субтельна, І. Осідач і С. Рудавська підготували перекуску на імпрези чи сходинах Відділу. (48) — влаштував два базари. (54) — мав один базар на чужому терені, 1 пікнік, 2 "бейбі шавери"; на сходинах завжди була перекуска. (59).

КОНВЕНЦІЯ

XIX-та Конвенція Союзу Українок Америки відбулася у Філядельфії і тому вся увага Відділів, а особливо 43-го була скерована на її підготовку.

43-ий Відділ з гордістю стверджує, що до успішного переведення її причинилися його членки, які входили в склад Конвенційного Комітету: Людмила Чайківська — голова, Марія Євсєвська, Марія Куземська, Анна Максимович, Олена Шиприкєвич, Надія Оранська та Лукія Гриців — члени. Чотири членки були делегатками на Конвенцію: Ірина Гаврилів, Анна Суха, Анастазія Жилава і Стефанія Кохановська. (13 членок Відділу є референтками Окружної Управи).

10-ий Відділ приготував передконвенційну вечерю, в якій взяли участь: митрополит Степан Сулик, членки Головної Управи СУА, голови Округ СУА, о. парох Б. Бариляк та членки 10-го Відділу. Три членки входили до Конвенційного Комітету, а 2 були делегатками. Хор 10-го Відділу співав гімн на Конвенції.

11-ий — учасницями Конвенції були: голова Я. Лабка, делегатка Д. Самотулка та гості: Л. Сердюк, Б. Осадца, Е. Панасюк, С. Повалячек, М. Віршук та С. Татомир.

13-ий — делегатки Відділу брали активну участь у XIX-тій Конвенції, а великою радістю було те, що Конвенція признала йому 3-тє місце поміж 116-ма Відділами за жертвенну працю в роках 1978-1981. Відділ дістав від Українського Музею дереворит Я. Гніздовського — "Папороть", як признання за подвійне меценатство.

20-ий — більшість членок Відділу взяла участь у Конвенції СУА.

41-ий вислав делегатку Віру Савчин на Конвенцію. Мирослава Белей була гостем, а членки брали участь у виставці українського народного мистецтва.

48-ий Відділ мав дві делегатки — Іванну Пенкальську та Надію Кузьму.

54-ий і 59-ий Відділи теж вислали делегаток і взяли участь у Конвенції, а делегатками 78-го Відділу були: Ліда Яросєвич, Емілія Проціньська і Ксеня Кузьмич.

ЗВ'ЯЗКИ:

Референтка зв'язків **20-го Відділу**, Христина Мартинович взяла участь у полуденку в складі репрезентації Округу для відзначення американської діячки Вірджинії Навер. Деякі виступи 54-го Відділу призначені для чужинців. Членки **59-го Відділу** брали участь у відзначенні 5-ліття Української Гельсінкської Групи в Конгресі США у Вашингтоні.

78-ий Відділ: Праця Відділу у 1981 році поступала за планами, наміченими в 1980 р. Подібно як у минулому році, так і в цьому, заступниця голови Ліда Яросєвич репрезентувала Відділ на імпрезах, улаштовуваних другими організаціями, нпр.: у відзначуванні 22-го Січня — місцевим відділом УККА; у вечорі для вшанування Караванських — громадським комітетом; у U. S. Senate Caucus for Baltic States and Ukraina.

В січні 1981 р., під час інавгурації през. Р. Регена, Відділ влаштував виставку народного мистецтва під кличем "Salute to America's Heritage".

9-го і 10-го травня 1981 р. відбувся у Нортєрн Вірджинія "Фолк Фєстиваль" етнічних груп. Приготування до участі у фестивалі вимагало співпраці усього членства Відділу. Відділ улаштував мистецьку виставку під проводом культурно-освітньої референтки Ксені Кузьмич та

господарської референтури — Тамари Вітковицької і Ганусі Гелети. Під час фестивалю, коли інші членки займалися продажем буфету, Дарка Мелех і Оля Білик демонстрували писання писанок. В суботу вечором (9-го) відбувся виступ юних бандуристів з Вашингтону під проводом д-ра Ігоря Масника, а також танцювальної групи з Балтімор.

Під час фестивалю радіо передавало інтерв'ю з Мартою Терлецькою, а льокальна преса інформувала про участь українців у фестивалі.

Наша участь у фестивалі дала не тільки матеріальний успіх для Відділу, але і моральне вдоволення. Під час виставки, яка притягала глядачів, була можливість відповідати на питання та тим самим освідомлювати ширші американські круги про Україну.

6-го червня діти світлички брали участь у закінченні шкільного року з піснями, вправами та віршиками для батьків. Після програми — перекуска для учасників.

17-го жовтня 1981 р. Союз Українок узяв участь у "Мид-Атлантик Ріджіонал Конференс оф Вименс Стадіс Ассосіейшен — Майноріті Вимен" на тему: "Проблемс анд стратегіс". Ляриса Фонтана взяла участь в одній "воркшоп" конференції на тему: "Роля української жінки у суспільстві". Референтка добре вив'язалася з завдання своєю короткою доповіддю та в дискусії після реферату. Управа Відділу погратулювала Лярисі за успіх.

В жовтні 1981 року Відділ був запрошений взяти участь у "Вайт Гавз Конференс фор де Ейджед". Тому, що в запрошенні була також відозва про даток на цю ціль, подаровано 100 дол. У Конференції, яка відбулась 29-го листопада і 3-го грудня під кличем "Де Елдерлі Баррієрс оф Калчер", брали участь Мотря Слоневська і Марта Терлецька, які демонстрували писання писанки і вишивання на тлі мистецької виставки.

У листопаді Відділ був зайнятий приготуванням до двох великих імпрез: 1. Відзначування у Вашингтоні 5-річчя Української Гельсінкської Групи, яке відбулося у Конгресі. Підготовою прийняття і програми займався філядельфійський "Комітет оборони людських і національних прав

України", якому помагали члени 78-го Відділу СУА, в особах Олі Білик, Тамари Вітковицької, Христі Кіналь, Ксені Кузьмич, Мотрі Слоневської і Марти Юлейн. Крім того вони дарували 90 дол. на потреби Гельсінкської Групи; 2. Підготова української ялинки у Смитсоніан.

Грудень 1981 р. У відповідь на запрошення Смитсоніан Інституту у Вашингтоні, 78-ий Відділ СУА приготував і прибрав українську ялинку для згаданого музею. Музей звернувся до Мотрі Слоневської, яка в імені союзянок відповіла прихильно. Ялинка 1981 р. була більшого розміру ніж попереднього року, тому треба було більше прикрас. Членки радо на це відгукнулися. Такі особи приготували прикраси: Марта Юлейн, Христя Кіналь, Дора Гріффо, Ксеня Кузьмич, Стефа Дячок, Мотря Слоневська, Марта Базарко, Марта Терлецька, Дарка Мелех і Оля Білик. Ялинку вбирали: Мотря Слоневська, Марта Терлецька, Дарка Мелех, Марта Юлейн, Тамара Вітковицька і Слава Оришкевич. На офіційне відкриття етнічних ялинок 19-го грудня були запрошені згадані раніше членки з родинами. Смитсоніан інститут влаштував для присутніх прийняття. Ялинка була відкрита для громадянства від 19-го грудня 1981 р. до 3-го січня 1982 р.

Про ялинку у Смитсоніан інституті вашінгтонське радіо, передавало на основі інтерв'ю Мотрі Слоневської з кореспондентом радіостанції.*

Як бачимо з перегляду праці, вона багатогранна. Членки беруть живу участь в суспільно-громадському житті, співпрацюють з Сестрицтвом, є вчительками школи українознавства, приєднали 10 прихильниць СФУЖО (11-ий Відділ, голова Я. Лабка). 13-ий Відділ зорганізував поїздку до Вашингтону і до Нью-Йорку з відвідинами Українського Музею. При Окружній Управі існують два гуртки книголюбів ім. Наталени Королеви, голова Марія Харина та ім. Ліни Костенко, голова Марія Куземська.

А. Максимович,
пресова референтка

ДОПИСИ З ДІЯЛЬНОСТІ

ЗУСТРІЧ З АВТОРКОЮ ДІМОЮ

17-го травня 1981 р. заходом 89-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Кергонксоні, Н. Й., відбулася зустріч з поетесою Дімою. Зустріч відкрила голова Відділу Оксана Ленець, а щоб познайомити присутніх з прелегенткою, Ольга Денисенко прочитала короткий життєпис і кілька відгуків українських літераторів з характеристики творчості поетеси.

Діма походить з театральних митців: мати Наталія Пилипенко, відома пізніше режисерка українських постановок в Парижі, грала в славному театрі "Березіль" під керівництвом Леся Курбаса, а батько брав участь у фільмовому мистецтві. Вона народилася в Ромні, на Полтавщині, а виросла і вчилася у Харкові й Києві. З раннього дитинства захоплювалася творами Лесі Українки, раннього Тичини і Рильського. Писати вірші почала, коли їй було 12 років. Під час 2-ої світової війни німці забрали її від родини, як "остарбайтерку" на працю до Німеччини. Після війни, об'єднавшись з матір'ю, переїхала до Парижу. Ця велика європейська столиця стала важливим етапом у її житті і творчості. Там вона відвідувала вищі курси французької літератури та полюбила символістів Рембо і

Верлена. І там, у 1947 році, вийшла її перша збірка поезій "Волошки", за якою послідували збірки "Росяні Зорі" — 1952 р. і "Мить" — 1955 р. У 1958 р. Діма з родиною переселилася до Америки і вже тут появляються ще дві збірки її поезій: "Третій Берег" — 1963 р. і "Зустріч Років" — 1973 р.

Ось кілька відгуків на поезії Діми відомих літераторів і критиків в українській літературі. Покійний редактор журналу "Нові Дні" Петро Волиняк у рецензії на збірку поезій "Росяні Зорі" писав: "... Хоч формально Діміна збірка присвячена любовній ліриці, але фактично це найпатріотичніша збірка в нашій емігрантській поезії за останні роки, бо всі ті почуття так чи інакше зв'язані з Україною..." Відомий письменник і суворий критик Василь Чапленко у рецензії на збірку поезій "Третій Берег" писав: "... У цій збірці наша поетка виступає як романтично-засмучена, пройнята тугою та мрією про кращу дійсність творча одиниця..." Знову ж д-р Лариса Онишкевич на збірку поезій "Зустріч Років" пише: "Оптимістичною ниткою перетикані її вірші, які віддзеркалюють незвичайно сильне прив'язання авторки до природи. Ця близькість, мабуть, і впливає на її оптимістичність, а водночас і на виявлену самотність".

Хоч Діма більше знана, як поетка, проте вона пише і прозою, як оповідання, п'єси і твори для дітей.

У 1957 р. видано в Буенос-Айрес, Аргентина п'єсу "Пересаджені Квіти", нагороджену на Літературному Конкурсі

ЗУАДКомітету. Ця п'єса ще перед надрукуванням була поставлена на українській сцені в Парижі. Також "Книжко моя Книжко", відзначена на Конкурсі сатири СУА, ця п'єса надрукована в 1963 р. у Філядельфії. З дитячих творів є знані: "М'ячик — Скачик" — 1954 р., "Їжачок" — 1958 р., а в 1971 р. появилася збірка "Кіт — Музика" в чудовому оформленні ЕКО (Едвард Козак), про яку Роман Завадович у своїй рецензії писав: "Ціла збірка має характер, що його можна б назвати "пісенним". Вірші пливають гладко, природно, в них немає важливих звукосполучень... Тут і там блищать іскорки легкого сатиричного гумору. У висновках треба сказати, що збіркою "Кіт-Музика" авторка збагатила літературу для дошкільця й молодшого шкільного віку новим вартісним твором". Деякі вірші й оповідання друкувались у різних журналах і часописах.

Потім виступила Діма та познайомила слухачів із кожною зі своїх збірок поезій, продеклямувавши з них по два-три вірші. Зі збірки "Волошки" вона продеклямувала вірш "Весняне вино", що віддзеркалює по-молодечому романтичне сприймання світу. Зі збірки "Росяні Зорі" — вірші: "Не радує гомін", "Київські каштани" і ніжно-ліричне, як, переважно, більшість її ранніх віршів — "Літне". Зі збірки "Мить" почули ми "Любила колись на кручі Дніпровій" —

вірш, перетканий любов'ю до своєї рідної землі і особистим спогадом молодих років; зі збірки "Третій Берег" Діма продеклямувала написаний білим віршем твір "Жив на березі камінь", "Вечірній Бродвей" і одну з її краших речей — "Баляду про дерево."

Щоб познайомити слухачів з прозою Діми, Лідія Яців прочитала з відчуттям новелю "Леся", в якій відображено з великою спостережливістю дитячу драму: дитинство без батька... Опісля авторка прочитала оповідання "Непередбачене", повне драматичного напруження і вмілого опису складних людських почуттів.

Після цього Діма прочитала кілька віршів зі збірки поезій "Зустріч Років", між ними: "Місяцеві", "Перший сніг", і (за її висловом) — "Чи не найвизначніший її поетичний твір" — "Баляду про орлину волю". Закінчила свій виступ авторка однією зі своїх нових поезій "Пам'ять".

Увага, з якою слухачі сприймали її деклямування і читання, як також незвичайна тиша на залі, коли, здається, чути саме биття людських сердець, — все це свідчило про те, що авторка зуміла не тільки добре написати, але і вміло передати слухачам написане.

Ольга Денисенко,
пресова референтка

СВЯТИЙ ВЕЧІР 23-го Відділу СУА, Дітройт, Міч.

Свят-вечір 23-го Відділу СУА. Зліва: секретарка Люба Стеца, голова Люба Петрик, о. Йосиф Шарий, д-р Маруся Бек, голова Окружної Управи Лідія Колодчин, заступниця голови Відділу Катерина Хомяк. Sviat Vechir at UNWLA Br. 23.

10-го січня 1982 р. Відділ улаштував "Святий вечір", в якому взяли участь членки і численні гості. Головний стіл був прикрашений різдвяними квітами. Дочка голови Ніна Сухарська прибрала ялинку, яка прикрасила шкільну аудиторію при церкві св. Івана Христителя. Столи були заставлені традиційними різдвяними стравами, які приготували членки під проводом голови господарського комітету Анни Версти.

Свято відкрила голова Відділу Люба Петрик, вона привітала гостей та підкреслила звичаї Святого вечора. Вступну молитву провів о. Йосиф Шарий парох церкви св. Івана Христителя.

Проводила святом Катерина Хомяк. Присутня була голова Окружної Управи Лідія Колодчин. Вона вітала присутніх від Окружної Управи і тишилась тим, що могла разом з членками 23-го Відділу ділити радості Святого вечора.

Свят-вечір 23-го Відділу СУА. Зліва: Люба Петрик — голова, Лідія Колодчин — голова Окружної Управи, Катерина Хомяк — заступниця голови Відділу Christmas eve — Sviat Vechir — at UNWLA Br. 23.

Вона зложила подяку голові Відділу Л. Петрик і всім членкам, що продовжують прадавні українські традиції і передають їх своїм дітям і внукам.

Промову виголосила д-р Маруся Бек, громадська і політична діячка, яка говорила про Різдво в Україні. "Святий вечір", це радісний момент, що відсуває від нас усі клопоти і помагає відсвяткувати Різдво Христове. Вона пригадала нам традиційні звичаї від прадавних віків в Україні (дідух, пахоші, сіно, порожнє крісло, кидання куті до стелі, коляда тощо). Усі ці звичаї складаються на нашу культуру. Наша ціль зберегти цю стародавню культуру і передати її нашим дітям і внукам, щоб знали звідкіля їхні батьки походять.

Д-р Маруся Бек зложила подяку голові Відділу Л. Петрик, усім членкам, матерям і жінкам, що продовжують таку важливу для нас ціль. Як об'явилася зоря над новородженням Дитятком Ісусом, так прийде час, що зійде зірка

для нас і будемо святкувати у вільній своїй землі — в Україні.

Отець Йосиф Шарий висловив Відділові признання за збереження традицій.

Голова постаралася про мистецьку програму, в якій виступили шкільні діти під проводом Преподобних Сестер, учительок школи. Донька голови Ніна Сухарська гарно деклямувала "На Святий вечір" Б. Лепкого. Професор Кирило Цепенда виступив зі своєю групою, а потім зібрані співали колядки.

Провідниця програми Катерина Хомяк на руки Анни

Вирсти зложила подяку господарській комісії за приготовані традиційні страви. Дякувала теж усім членкам помічницям, учасникам програми та гостям, що так численно зійшлися, не зважаючи на негоду. Зокрема подякувала д-р Марусі Бек за так гарно обдумане і виголошене святочне слово. Дякувала також усім, що причинилися до відсвяткування Свят-вечора.

Закінчено колядою "Бог Предвічний", яку заїнтонував о. Іван Лазар з церкви Божої Матері Неустаночої Помочі.

Люба Стеца,
протоколярна секретарка

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

13-ий Відділ СУА, Честер, Па. ділиться сумною вісткою, що 22-го липня 1981 р. відійшла на вічний спочинок його довголітня членка **бл. п. Надія Кізюк.**

Покійна народилася 26-го серпня 1903 р. в родині о. декана Степана Мохнацького, в селі Вікно, тербовельського повіту. Дитячі й молоді літа провела в Тербовлі. Після закінчення гімназії студіювала філологічні науки в українському тайному університеті у Львові. В 1929 р. одружилася з інж. Корнелем Кізюком. Подружжя мало двоє дітей. В 1949 році родина Кізюків прибула до США і поселилася в Честері. Тут Покійна закінчила школу медичних сестер і працювала в тій ділянці понад 20 років.

Покійна брала живу участь у праці нашого Відділу; підтримувала його морально і матеріально. Її не можна було не любити. Релігійна, працююча, скоро до помочі, солідна в праці і багата досвідом. Понад усе була ідеальною матір'ю для своїх дітей і улюбленою бабусею для своїх

унуків. Вона жила їх життям, страждала і раділа разом із ними.

Ми безмежно вдячні Покійній за труд вложений Нею в розбудову нашого Відділу. Нехай земля прибраної батьківщини буде їй легкою. Пам'ять про Неї житиме вічно між нами.

Тамара Рац,
пресова референтка

Ділимося сумною вісткою, що 15-го лютого 1982 р. відійшла у вічність довголітня союзниця Павліна Романів-Рубаш.

Покійна народилася 1893 р. у повіті Дрогобич с. Ролів. До Америки приїхала 17-річною дівчиною і проживала два роки у Філядельфії, Па., а пізніше поселилася у Честері Па., де й прожила до кінця свого трудолюбивого життя. В скорому часі одружилася з Николою Рубаш і прожила з ним довгі роки свого прикладного життя, виховуючи чесно і побожно своїх дітей.

Павліна Рубаш ніколи не забувала за свій Рідний Край, дорожила рідною мовою і тому вона вже в ранніх роках була активною в громадській праці, якої не залишила до самого кінця свого життя.

Наділена доброю вдачею, зокрема глибокою християнською вірою і побожністю, Покійна завжди готова була нести поміч своєму ближньому, особливо потребуючим землякам.

Після Другої світової війни, сл. п. Павліна з своїм чоловіком давали щирю поміч потребуючим в Європі і багатьох спровадили до Америки та в перші дні допомагали новоприбулим, не тільки морально, але й матеріально, не жалуючи ні часу, ні праці на цій вільній землі.

Вона була першою з 12-ох піонерок, які 53 роки тому, заснували 2-ий Відділ СУА, Честер, Па. і була

активною у Відділі до кінця свого життя, виконуючи довгий час обов'язки касирки і секретарки Відділу.

Зразкова мати-дружина, прикладно виховала своїх дітей в українському дусі, навчила їх рідної мови та защепила любов до Рідного Краю.

У її похоронах взяли участь усі союзники 2-го Відділу та численна громада, а над домовиною коротким словом Покійну прощала, союзниця М. Болонка.

Покійна залишила в глибокому смутку доньку Софію Єдинак з чоловіком, сина Степана, двох внуків д-р Євгена і д-р Глорію Єдинак та одного правнука. Родина складає 20 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Марія Болонка

У суботу 17-го жовтня 1981 р. перестало бити повне любови й милосердя серце членки 22-го Відділу СУА, Чикаго, **бл. п. Ангелини Майки.** Вона відійшла до вічності в містечку Бовлінг Грін, Кентакі на 86-му році життя, після кількарічної зтяжної недуги.

Покійна народилася 6-го лютого 1895 року в Тернополі, в родині Томи і Параскевії з Хмурків Там'янських. В

ранній молодості залишилась сиротою, зазнала багато горя та опущення. Шиттям заробляла на життя для себе й молодшого брата.

В 1918 р. вийшла заміж за визначного ремісника та промисловця, радного міста Тернополя, Івана Майку. Працюючи разом з чоловіком доробились великого майна, з якого як лише могли допомагали українській молоді, фундуючи стипендії. Бл. п. Ангеліна фінансувала виїзд до монастиря двом редемптористам. Покійна працювала в провіді захоронки в Тернополі як голова й довгі роки як заступниця голови. Її чуле серце, повне співчуття для сиріт та потребуючих, підказувало їй працювати в Батьківському Комітеті Рідної Школи, в Т-ві українських

купців та промисловців "Зоря", при влаштуванні буфетів на завабах, прибутку з яких був призначений на допомогу сільській молоді, що навчалась у Тернополі.

В часі Другої світової війни, після третього арештування більшовиками, помер її чоловік на 44-му році життя. Майно їхнє націоналізували, а Ангеліна з дочкою Олею майже чудом врятувались з поїзду в дорозі на Сибір. Після довгої мандрівки-скитальщини приїхала в 1949 р. до Америки. Тут відразу включилася в громадську працю. Довгі роки працювала в кафетерії школи св. о. Николая, приготівляючи обіди для дітей. Хоч змучена цілоденною працею знаходила час, щоб

працювати в господарській референтурі 22-го Відділу СУА, влаштуючи буфети та даруючи торт на заваби. Була однією з тих, що завжди найбільше збирала на "Коляду", щоб допомогти потребуючим. Хоч на домагання дочки переїхала до неї в Кентакі, то все ж таки держала контакт з Відділом, час від часу приїжджала на кілька днів та була на сходинах чи імпрезах.

Щоб вшанувати пам'ять примірної членки, 22-ий Відділ СУА складає на Пресфонд "Нашого Життя" 25 доларів.

Вічна пам'ять працюючій членці, а родині вислови щирого співчуття пересилають

**Управа і членки 22-го Відділу СУА,
Чикаго**

Замість квітів

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Петронелі Баторфальве** складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Донці Ірині Свистун, голові 116-го Відділу СУА Ірі, Па. і Родині висловлюємо шире співчуття.

Окружна Управа Огайо

В пам'ять **бл. п. Романа Левицького**, батька нашої членки Марії Городиської, який упокоївся в Україні, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо щирі співчуття.

**Управа і членки 11-го Відділу СУА
Трентон, Н. Дж.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайла Тимкова**, брата нашої членки Марії Грушкевич, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюємо наші щирі співчуття.

**Управа і членки 33-го Відділу СУА
ім. Лесі Українки, Клівленд, Огайо**

В пам'ять **Івана Сиротюка**, батька Людмили Чайківської найближчі приятелі і членки 43-го Відділу СУА, складають на Пресовий Фонд "Нашого Життя"; **25.00 дол.** Людмила Чайківська; **по 10.00 дол.** Слава Білас, Христина Дольницька, Дарія Федак, Звеня Романів, Ася Цісик, Квітка Цісик, Анна Максимович; **по 5.00 дол.** Ірена Гаврилів, Стефанія Голіната, Лукія Гриців, Марія Євсєвська, Анастасія Жилава, Кароліна Конрад, Марія Куземська, Наталія Перфецька, Анна Олійник, Надія Оранська, Марія Татарська, Марія Угорчак, Іванна Федорів, Олена Шиприкевич, Леся Яцкевич **Разом: 170.00 дол.**

З приводу смерті **д-р Івана Жовніровича**, чоловіка бувшої членки нашого Відділу, пересилаємо пані Марії вислови глибокого співчуття, а замість квітів на домовину, складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 10.00 дол.

**Управа і членки 47-го Відділу СУА,
Рочестер, Н. Й.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Криси**, мужа нашої членки, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

**Управа і членки 82-го Відділу СУА,
Нью-Йорк, Н. Й.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Ключас**, матері нашої членки Люби Мосевич, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

**Управа і членки 82-го Відділу СУА,
Нью-Йорк, Н. Й.**

В пам'ять мого дорогого брата **о. Романа Мельника** складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

**Ольга Стулковська,
членка 43-го Відділу СУА**

Складаю даток в сумі 100.00 дол. на Стипендійну Акцію в Бразилії в пам'ять **бл. п. Миколи Леґіна** — батька Володимири Сливоцької

**Стефанія Балко,
членка 93-го Відділу СУА, Гартфорд**

У першу болючу річницю смерті Моеї Незабутньої Мами, **бл. п. Євгенії з Петриків Храпливої**, складаю передплату для "Бабусі"

Леся Храплива-Щур

В четверту болючу річницю відходу від нас дорогого мужа, батька і дідуся **бл. п. пастора Григорія Кузева**, складаємо 20.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

дружина Ольга, доні Марта, Оксана, Леся, внуки Леся і Марко

Замість квітів на далеку могилу **бл. п. Ірини Скубіді**, сестри нашої членки Володимири Падох, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

**Управа і членки 82-го Відділу СУА,
Нью-Йорк**

Замість квітів на далеку могилу мого дорогого Брата **бл. п. о. Романа Мельника**, складаю 25.00 дол. на стипендії для питомців у Бразилії і 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Наше Життя"

**Емілія Михайлевська,
членка 43-го Відділу СУА**

Замість квітів на свіжу могилу нашої Дорогої членки 64-го Відділу СУА **бл. п. Віри Сушків** складають на Український Музей: **по 20.00 дол.** — **Христя Навроцька, Іваницька Лена**, **по 10.00 дол.** — **Даниш Марія, Савицька Марія, Карпевич Марія, Качала Лена, Любович Уляна, Самокіш Ніна, Ржепецька Марія, Лень Осипа, Артимішин Люба, Барагура Марія, Питляр Софія, Крупська Наталія, Щурова Оксана і Костів Дарія**, **по 5.00 дол.** **Раковська Люба, Ковалів Бронислава, Івануса Володимира, Гошовська Ірина, Салик Ярослава.** — **Разом 250.00 дол.**

На Пресовий Фонд "Наше Життя" — зложили **Ірина Комар** — 10.00 дол. і **Любомира Пежанська** — 10.00 дол.

Замість квітів

Вшановуючи пам'ять нашої незабутньої товаришки **бл. п. мгр. фарм. Ірини Рубич**, замість квітів на свіжу могилу, складаємо на Український Музей в Нью-Йорку: 30.00 дол.: **Богданна Осадца**; по 25.00 дол.: **Наталія Даниленко, Надія Костик, Мирон Возняк**; по 15.00 дол.: **Софія Патрило, Ірина Козак, Дарія Кузьмович. Разом 150.00 дол.**

Опечаленому мужеві Михайлові і Шановній Родині висловлюємо наші глибокі співчуття.

Замість квітів на свіжу могилу кузена і вуйка **бл. п. інж. Василя Колодія** складаємо 25.00 дол. на Український Музей.

**Мирослава Савчак,
Марта Савчук.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. інж. Василя Колодія** складаємо 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку.

Д-р Володимир і Мелянія Кокорузи.

Замість квітів на могилу **бл. п. д-ра Маркіяна Мігоцького** приятеля мого покійного Мужа Романа, складаю 25. 00 дол. на Український Музей.

Марія Кузів.

В пам'ять нашої Дорогої Мами і Бабці **сл. п. Марії Клюфас** складаємо пожертви на Фонд СУА ім. Олени Лотоцької: 100.00 дол. **Теодозія і Зіновій Савицькі**, 30.00 дол. **Юрій і Анізія Г. Савицькі**, 25.00 дол. **Юрій і Оленка Савицькі.**

**РІВНОЖ ПОЖЕРТВИ І ВИСЛОВИ СПІВЧУТТЯ
ЗЛОЖИЛИ:**

20.00 дол. **Ксеня Антипів**, по 10.00 дол: **членки 57-го Відділу СУА, Ютіка, Володимир Яцків з родиною; Осипа і Володимир Кропельницькі; Марія і Зиновій Боднарчуки**, 5.00 дол. **Іван і Анна Кошикарі**

Разом 215.00 дол.

Всім Приятелям і Знайомим дякую за слова співчуття

Теодозія Савицька

На свіжу могилу **бл. п. Марії Клюфас**, матері д-р Теодозії Савицької, замість квітів складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" 25.00 дол., а горем прибитій родині висловлюємо наше щире співчуття.

Ірина і Ярослав Качанівські

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Гілярія Зарицького**, складаємо на Пресовий Фонд "Нашого Життя" — 10.00 дол. і на Фонд О. Лотоцької — 10.00 дол., а дружині п. Зені і рідні покійного висловлюємо наші найщиріші співчуття

Розалія Федьків і

Ярослава і Ярослав Букачевські з ріднею

Замість квітів на могилу **бл. п. Марії Клюфас**, матері д-р Теодозії Савицької, складаємо 25.00 дол. на Стипендійний Фонд — Пол. Америки, а родині складаємо щирі співчуття.

Анна і Бернард Кравчуки

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Паппас**, мужа Олі Паппас, на Стипендійний Фонд СУА зложили 150.00 дол. в тому:

по 20.00 дол. — 74-ий Відділ СУА, **Софія Роман**;
по 10.00 дол. — **Ірина Пежанська**, д-р П. та І. Поповичі, д-р Б. та О. Ткачуки, **Стефан Чижик**, д-р П. та О. Турили, М. та М. Баранські, М. Ярошевич, **Демчук, П. Гервезо**;
по 5.00 дол. — **І. Мішкевич, І. Городиська, О. Литвинишин, Н. Н.**

СПРОСТОВАННЯ:

В рубриці "Замість квітів" в "Нашому Житті" ч. 2 за лютий на сторінці 36-ій поміщено помилково **бл. п. Михайла Чремка**, а повинно бути; Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайла Яремка**, мужа нашої членки **Івонни Яремко**, складаємо 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а пані Івонці висловлюємо наше щире співчуття

**Управа і членки 33-го Відділу СУА,
Парма, Огайо**

У світлу пам'ять моїх гімназійних професорів **бл. п. Ярослава і Ярослави Барничів** і приятельки **бл. п. Ярослави Сени**, складаю 50.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Наталія Кравчук

В пам'ять **бл. п. Марії Клюфас** пересилаємо 30.00 дол. на Фонд Олени Лотоцької

**Люба і Микола Кобрини
Голівуд, Фла.**

Замість квітів на свіжу могилу мого мужа **Івана Сквіртнянського** складаю 30.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Юлія Сквіртнянська

В світлу пам'ять **Катерини Пелешок** складаю 20.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя"

Юлія Сквіртнянська

В пам'ять шкільної товаришки з Борислава **бл. п. Віри Сушків**, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а Родині висловлюю щире співчуття

**Оксана Омецінська
76-ий Відділ, Воррен, Міч.**

В пам'ять о. Романа Мельника брата **Емілії Михалевської**, складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд Н. Ж.

Люба Артимішин

Замість квітів на могилу **бл. п. Грицьковьяна** складаю 10.00 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя"

Стефанія Кашуба з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Криси** мужа **Юлії Криси**, складаю 5.00 дол. на Запасний Фонд "Нашого Життя"

Олена Назар

Замість квітів на могилу **бл. п. мгр. Ірини Рубич** складаємо 10.00 дол. на Фонд СУА ім. Олени Лотоцької, а Родині Покійної висловлюємо наші щирі співчуття.

Марія і Зиновій Боднарчуки, Ютіка

3-Й ВІДДІЛ СУА, ФІНІКС, АРІЗОНА.

Річні загальні збори відбулися 3-го січня 1982 р.

В склад нової управи на 1982 р. ввійшли:

Слава Савицька — голова, **Ірена Осадців** — заступниця голови, **Христя Бойко** — секретарка, **Ліда Дидик** — касирка.

Референтки:

Ірена Осадців — культурно-освітня, **Галина Агашук** — організаційна, **Люся Сава**, **Катерина Росола**, **Анна Чопко** — імпрезові, **Ольга Сливка** — пресова, **Ірена Ванько** — кореспонденційна, **Геня Чопівська** — зовнішніх зв'язків, **Марія Осадців**, **Олена Іванонько**, **Павлина Галій** — господарські, **Катерина Хичій**, **Марія Чопко** — суспільної опіки.

Контрольна Комісія:

Ірена Комарницька — голова, **Тамара Бурда**, **Наталка Віятник**, **Христя Салук**, **Наталка Бревка** — члени

Ольга Сливка,
пресова референтка

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

ВАСИЛЬ ЩУРАТ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Б'є сонечко, в віконечко,
вістить: Христос воскрес!

І жайворон зо всіх сторін
лящить: Христос воскрес!

Цвіт в пахощах на radoщах
цвіте: Христос воскрес!

І дзвонить дзвін, мов на здогін
гуде: Христос воскрес!

Та й б'ються в склад у молодят
серця: Христос воскрес!

Гроби ж в отвіт на той привіт
во істину воскрес

ПІСНЯ ПРО БАТЬКІВЩИНУ

Я русява дівочка,
як у полі квіточка.
Я озвуся за рікою
піснею дзвінкою.

Я у лісі — в медоцвіті —
кожну стежку знаю,
бо найкращу в цілім світі
Батьківщину маю.

ПРОХАННЯ

— Тату, купи мені сурму!
— Але ж ти будеш сурмити над вухом, і я не змо-
жу працювати.
— Ні, тату, я буду сурмити тільки тоді, коли ти
спатимеш.

НА ЛЕКЦІЇ

Вчитель розповідав учням про місяць: "Місяць
дуже великий. На ньому могли б розташуватися
мільйони людей".

Петрик раптом засміявся:

— А що ж робитимуть ці люди, якщо місяць
стане півмісяцем?

ВІДМІНЮВАННЯ ДІЄСЛІВ

Закінчивши пояснювати відмінювання дієслів,
вчитель викликав учня:

— Якщо я говорю: "Я вмиваюся, ти вмиваєшся,
він умивається, ми вмиваємося, ви умиваєтесь, вони
вмиваються" — який це час?

Хлопчик довго думав, потім вигукнув:

— Ранок!

ПАСКА

БАБКА

ПИСАНКА

ВЕЛИКДЕНЬ

Дарка МекКей

П	И	С	А	Н	К	А
А	Т	В	И	Б	О	Л
С	В	Я	Т	А	Д	О
К	Й	Ч	О	Б	З	З
А	Ц	Е	Р	К	В	А
Ц	Е	Н	Т	А	І	Т
Х	Р	Е	С	Т	Н	А

ДЗВІН

ЦЕРКВА

СВЯЧЕНЕ

Л. ГАДАЙ

ЗМАЙСТРУВАВ ХАТКУ

Цок-цок, молоток!
Цілий день працюю.
Я сестричці для ляльок
хату побудую.

Цок-цок, молоток!
Працював не марно.
Двері, вікна і дашок
пофарбую гарно.

Цок-цок, цоки-цок!
Весело кінчати,
а сестра своїх ляльок
вже веде до хати.

За час від 1 липня 1981 до 31 грудня 1981 зложили на Пресовий Фонд США

200.00 доларів

65 Відділ США — New Brunswick

по 100.00 дол.

102 Відділ США — Munster
72 Відділ США — New York
83 Відділ США — New York
47 Відділ США — Rochester
20 Відділ США — Philadelphia

50.00 дол.

66 Відділ США — New Haven

30.00 дол.

Володимир Старосольський — New York

26.00 дол.

Надія Мандрусак — So. Orange

по 20.00 дол.

11 Відділ США — Trenton
Т. Дідошак — Rochester
Пелагія Кучкуда — Bricktown

17.00 дол.

Катря Мадяк — Montreal

по 15.00 дол.

82 Відділ США — New York
Анна Варшак — Yonkers
Александра Крумшин — Yonkers
Люба Крумшин — Yonkers
Соня Крумшин — Yonkers
Мирослава Притуля — Binghamton

14.00 дол.

Ольга Хорітончук — Hartford

12.00 дол.

89 Відділ США — Kerhonkson

по 10.00 дол.

Олена Сацюк — Puerto Rico
Марія Васьків — New York
О. Краківська — Edmonton
Емілія Плешкевич — Chicago
П-о Романів —
А. Бучак — Cresskill

9.00 дол.

А і Я. Яросевич — Rego Park

по 8.00 дол.

Олена Бурбан — Kingswood
Олена Бурбан — Kingswood

по 7.00 дол.

Марія Штайнберг — Parma
Анна Федорак — Buffalo
Ольга Фіроль — Edmonton

Василь Кострицький — Philadelphia
Марія Чучман — Toronto
Галина Герасимчук — New Haven
Надія Карачевська — Yonkers
Ольга Радик — Toronto
С. Гребеняк — Loudonville
Софія Левицька — McAdoo
Константина Дуб — Piscataway

по 5.00 дол.

Ірена Дорожинська — Woodside
Александра Костюк — Minneapolis
Люба Прокоп — New York
Олена Небожук — Edmonton
Ізидора Боярська — Narrowsburg
Олександра Крупа — Unionville
Джин Савка — Edmonton
Люба Тимчук — New York
Марія Ярмелюк — Somerset
Марія Фединяк — De Motte
Марта Караман — Loudsdale
Анна Стельмах — Baltimore
102 Відділ США — Munster

по 4.00 дол.

Зеновія Зарицька — Plainview
Тамара Крижанівська — Cleveland
О. Гоевич — Chicago
Ярослава Фурманюк — Chicago
Ольга Дибик — Hamilton

по 3.00 дол.

Ольга Амбузяк — Minneapolis
Марія Даниш — New York
Теодора Гайвас — Warren
Юлія Захарів — East Meadow
Ольга Бараник — Kerhonkson

по 2.00 дол.

Теодозія Пришляк — Hillside
Анна Леник — Chicago
Ірена Скождополь — Hartford
Наталія Гевко — Clarkstown
Стефанія Чайківська — Philadelphia
Анна Іванків — Irvington
Марія Голуб — Kalamazoo
Анна Макух — Buffalo
Олена Кміцикевич — Peru
Зеновія Піх — Fenwick
О. Сердюк — Trenton
Юлія Урбанська — Parma Heights
Ольга Стефанович — Westfield
Іванна Сива — Carnegie
Ольга Балабан — Richmond
С. Гришишин — Philadelphia
Віра Данец — Newark
Пріся Витвицька — New Haven
Клавдія Кіндзельська — Glen Spey
Надія Дзидзан — Chicago
Іван Дурбак — Troy
Неоніла Дубітська — Frankville
Ірина Филипчак — Clifton

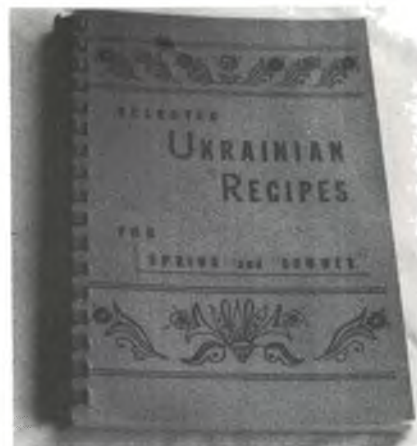
по 1.00 дол.

Тамара Крижанівська — Cleveland

Жертводавці на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" які склали свої пожертви як: подяки, побажання, привіти чи "Замість квітів" є прогошовані кожного місяця.

Щиро дякуємо

Іванна Ратич,
фінансова референтка

12-ий Відділ США в Клівленді видав другу частину куховарської книжки англійською мовою під заголовком: Selected Ukrainian Recipes for Spring & Summer. Перша частина, Selected Ukrainian Recipes for Winter Season, видана ще в 1978 р. і її ще теж можна набути. (Ціна; 6 дол.)

Зміст нової книжки включає вступні статті: *Про Україну, Український Великдень і Ритуальні хліби*. Є такі уступи: *Хліби, Закуски, Супи, Риба та пісні страви, М'яса, Ярина та салати, Десерти, печиво та напитки, Варення і квашення*.

Останній розділ "Писанки" пояснює обрядове значення та символіку, а також докладну техніку писання писанок. Цей розділ є багато і докладно ілюстрований.

Приписи в цій (зі спіральним хребтом)книжці вибрані для весняного та літнього сезонів, в додатку до великодніх страв: як печене поросся, ковбаса, драгли тощо.

Ця книжка надається на дарунок для не-українців або українців, що не володіють українською мовою.

Для Відділів США є знижка, відповідно до кількості замовлень.

Ціна книжки 7.50 + 1 дол. за висилку.

Замовляти в: Midtown Tavern
1854 Snow Rd.
Parma, Ohio 44134
Тел. (216) 351-9798

Від Редакції

Редакція не приймає матеріалів не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде містити невірних образливих для когонебудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає у вівторок, середу, четвер і п'ятницю від 10 — 1 і по полудні від 3 — 6. В інших годинах за домовленням: тел: (212) 674-5508. Адміністрація (212) 533-4646. Адреса: 108 Second Ave., New York, N. Y. 10003

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

18-ий ВІДДІЛ ІМ. МАРКА ВОВЧКА, ПАССЕЙК, НЬЮ ДЖЕРЗІ

Загальні збори Відділу відбулися 11-го лютого 1982 р.

До управи вибрано: голова — Мирося Ваньо; заступниця голови — Геня Домарадська; секретарка — Дарка Рудакевич; касирка — Ліда Крамарчук.

Референтки: організаційна — Зірка Береза; культурно-освітня — Оксана Кордуба; суспільної опіки — Дзвінка Яцикевич; господарська — Оксана Гной.

Контрольна Комісія: Ляля Герман і Ліда Целюх.

Д. Рудакевич,
секретарка

22-ий ВІДДІЛ СУА, ЧІКАГО, ІЛЛ.

Загальні збори Відділу відбулись 14-го лютого 1982 р. Окружну Управу репрезентувала Марія Семків.

До управи увійшли: Марія Кецала — голова, Іванна Горчинська — заступниця голови, Марія Семків — секретарка протоколярна, Анізія Струц — секретарка кореспонденційна, Дарія Мінцінська — касирка, Валя Цурковська — заступниця касирки.

Референтки: Надія Дзидзан — фінансова, Ліна Басюк — культурно-освітня — голова, Софія Крупка і Соломія Кавка члени, Анна Білинська і Ярослава Головата — організаційні, Галина Янчишин — імпрезова — голова, Аня Дячун і Оля Люшняк члени, Люся Самбірська — виховна і радіопередавання, Леонтина Боднарук і Рома Турянська члени, Марія Юзефович — пресова, Іванна Городиська — мистецька, координаторка музею і бібліотечарка, Олена Лебедович — суспільної опіки голова, Оля Мартинюк і Галина Городиська члени, Анна Кучма, Марія Гірняк і Ольга Гаврилук — господарські.

Контрольна Комісія — Люба Шеремета — голова, Стефанія Джулинська і Уляна Терлецька члени.

Марія Юзефович,
пресова референтка

41-ий ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА

Річні збори Відділу відбулися 31-го січня 1982 р. при участі заступниці голови Окружної Управи, Віри Кліш. Вибрано нову управу в такому складі:

Голова — Віра Савчин, заступниця голови — Галина Добровольська, секретарка і пресова — Наталія Вайда, касирка — Мирослава Белей.

Референтки: організаційна — Галина Добровольська, господарська — Іванна Тимчук, культурно-освітня — Марія Ганіна, суспільної опіки — Анна Дзівак. Контрольна Комісія — Ірена Гельо — голова, Марія Нанашко — членка.

Наталія Вайда,
пресова референтка.

93-ий ВІДДІЛ СУА, ГАРТ-ФОРД, КОНН.

Річні збори відбулися 17-го січня 1982 р.

Окружну Управу репрезентувала її голова Марія Гижа.

До нової управи увійшли: голова — Ірина Остапюк, заступниця голови — Ярослава Кукіль, секретарка — Ірина Скождополь, касирка — Анна Крамар. Референтки: організаційна — Анастасія Мерешок, культурно-освітня — Катря Гадзевич, імпрезова — Стефанія Стасишин, суспільної опіки — Галина Баландюк, пресова — Ольга

Платош-Стеткевич, господарські — Євгенія Ковальська і Ольга Хаританчук, мистецька — Ірина Капустинська, зв'язків — Роза Воробель, архіварка — Юлія Масник.

Контрольна Комісія: голова — Софія Туркало, членки — Анна Пришляк і Катруся Дебелюк.

Ольга Платош-Стеткевич,
пресова референтка

116-ий ВІДДІЛ СУА ІРІ, ПЕНСІЛЬВАНІЯ

Загальні збори відбулися 30-го січня 1982 року в залі при церкві св. апостолів Петра і Павла. В склад управи Відділу на 1982 рік увійшли: Марія Лавоська — голова, Ляриса Шпон — заступниця голови Марія Дозорська — секретарка, Ірена Дейл — касирка.

Референтки: Надія Волинець — культурно-освітня, Дарія Мек-Кей — виховна, Марія Колосівська — імпрезова, Марія Дозорська — пресова (українською мовою), Надія Гамільтон — пресова (англійською мовою), Марія Ярема і Джені Юськевич — суспільної опіки, Петрина Лупічук і Марія Пеленська — господарські, Ірена Свистун — музейна й мистецтва.

Контрольна Комісія: Марія Джайлс — голова, Бернис Богуш і Гелена Домбровяк — члени.

Марія Дозорська,
пресова референтка

"OUR LIFE" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined — by Ukrainian Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., N. Y., N. Y. 10003

Subscription in the United States of America \$13.00, half year \$7.00, single copy \$1.30.

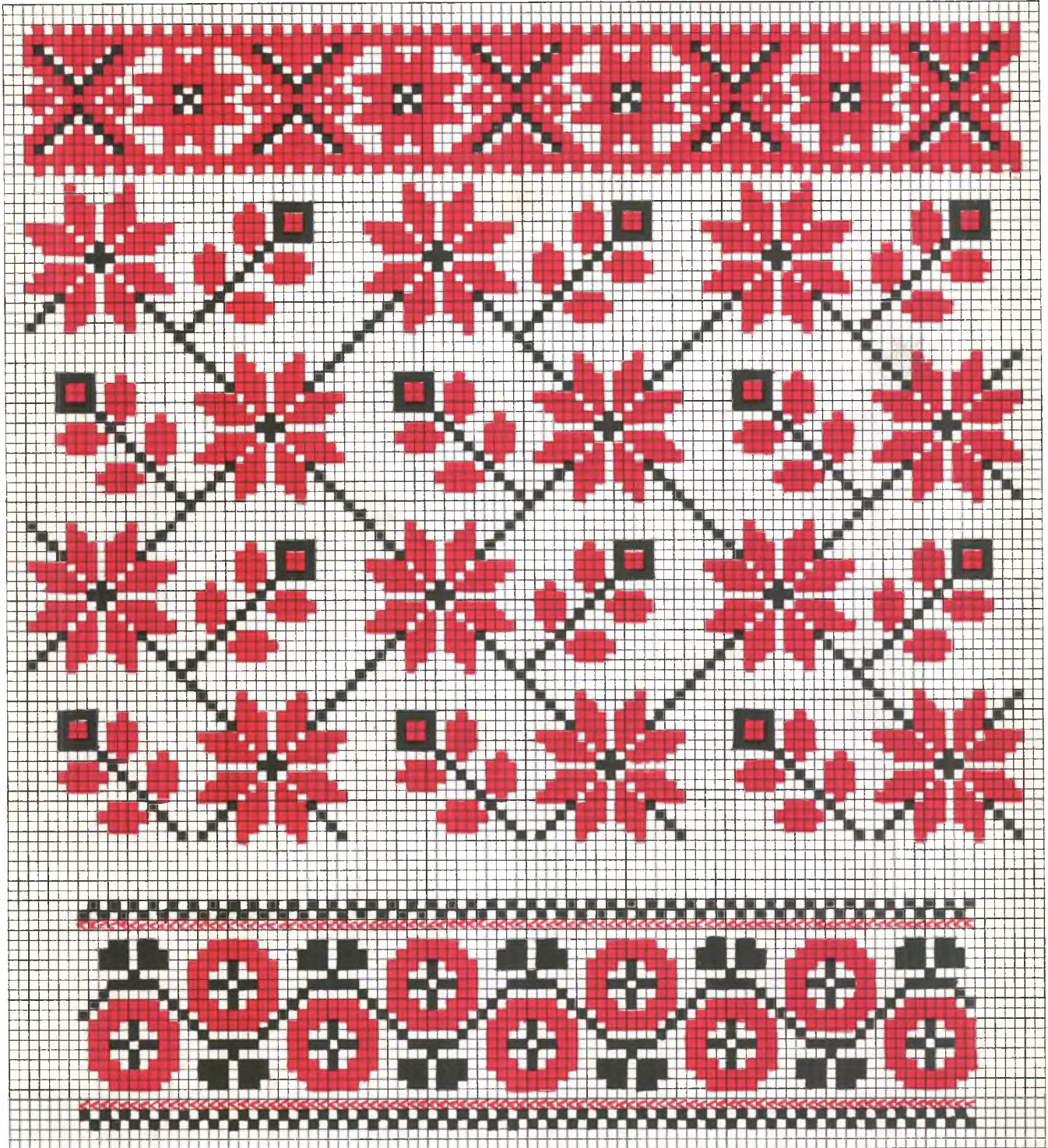
COUNTRIES OTHER THAN U. S. (with the exception of South America) may send the subscription in their currency, which will equal the amount of 13.00 American dollars.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна ... 13.00 дол. піврічна 7.00 дол. Поодинокое число 1.30 дол.

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїй валюті, в сумі яка дорівнює вартості 13.00 американських доларів.

Printed in U. S. A. by Computoprint Corporation, 335 Clifton Ave., Clifton, N. J., 07011 ©Copyright 1981 Ukrainian Women's League of America, Inc.

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at additional
mailling offices" Return to "Our Life" Magazine, (USPS 414-660)
108 Second Ave. New York, N. Y. 10003
RETURN POSTAGE GUARANTEED

Волинські взори із збірки о. д-ра Юрія Шумовського (власність Українського Музею)

1. Взір з рукава жіночої сорочки. Село Деражно пов. Рівне. XX ст.

2. Взір манкету жіночої сорочки. Село Олибів пов. Рівне XIX ст. Рисувала Ольга Трачук.

Вишивати нитками DMC червона 321.